

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#MILLİ
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

**GTİP 08.02.22 - Fındık
(Kabuksuz, Taze veya Kurutulmuş)**

HEDEF PAZAR ARAŞTIRMA RAPORU

Kasım 2023

**Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı
Giresun Yatırım Destek Ofisi**

İçindekiler

Giriş.....	1
1. TÜRKİYE’NİN REKABET GÜCÜNÜN YÜKSEK OLDUĞU PAZARLAR	2
1.1 İthalatçı Ülkeler	2
1.2 Dünya Yıllar İthalat Artışına Göre Büyüyen Pazarlar	3
1.3 İthalatın Büyüdüğü ve Türkiye’nin İhracatının Arttığı Ülkeler	6
1.4 İthalatın Küçüldüğü ve Türkiye’nin Büyüdüğü Ülkeler	8
1.5 İthalat Değeri İhracat Değerine Göre Fazla Olan Potansiyel Pazar Ülkeler	9
2. TÜRKİYE’NİN PAZAR PAYI BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE ÜLKELERİN ANALİZİ	15
2.1 Türkiye’nin Mevcut Pazar Payı Büyüklüğüne Göre Değerlendirilmesi	15
2.2 Türkiye’nin Mevcut Pazar Payı Büyüklüğüne Göre Potansiyel Hedef Pazarlar	16
3. RAKİP VE MUADİL ÜLKELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	17
3.1 Dünya İhracat Büyüklüğü Mevcut Durumu	17
3.2 İhracat Değeri Küçülen Muadil ve Rakip Ülkeler	19
3.3 İhracat Değerleri Büyüyen Potansiyel Rakip Ülkeler	19
3.4 İhracat Değeri İthalat Değerine Göre Fazla olan Potansiyel Rakip Ülkeler.....	20
4. İTHALAT ve İHRACATIN AYLIK (SEZON) DEĞİŞİMİ	21
4.1 İthalatçı Ülkelerin Pazarlarının Aylık Değişiminin Analizi.....	21
4.2 Rakip Ülkelerin İhracatının Aylık Değişiminin Analizi	22
5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	23
6. EK BİLGİLER	25
6.1 Fuarlar.....	25
6.2 Faydalı Linkler	25
6.3 Potansiyel Müşteri Bilgileri.....	26

Tablolar

Tablo 1: 2020 - 2022 Yılları Arasında En Fazla İthalat Yapan Ülkeler	2
Tablo 2: 2022 Yılında İthalatı Büyüyen Pazarlar	3
Tablo 3: Kanada İthalat Ticaret Göstergeleri	4
Tablo 4: Libya İthalat Ticaret Göstergeleri	5
Tablo 5: Güney Afrika İthalat Ticaret Göstergeleri	5
Tablo 6: Belarus İthalat Ticaret Göstergeleri	6
Tablo 7: Dünyada İthalatı Artarken Türkiye'nin İhracat Artışı Kaydettiği Ülkeler	7
Tablo 8: Dünyada İthalatı Azalırken Türkiye'nin İhracat Artışı Kaydettiği Ülkeler	8
Tablo 9: 2022 Yılında İlgili Ürün Bazında Dış Ticaret Açığı Veren Ülkeler	9
Tablo 10: Almanya İthalatı Ticaret Göstergeleri	10
Tablo 11: İtalya İthalatı Ticaret Göstergeleri	11
Tablo 12: Fransa İthalatı Ticaret Göstergeleri	12
Tablo 13: Rusya İthalatı Ticaret Göstergeleri	13
Tablo 14: İsviçre İthalatı Ticaret Göstergeleri	14
Tablo 15: Türkiye'nin İhracat Yaptığı İlk 20 Ülke ve Değişimleri	15
Tablo 16: Türkiye 2022 Yılı İhracat Göstergeleri	16
Tablo 17: 2020 - 2022 Yılları Arasında En Fazla İhracat Yapan Ülkeler	18
Tablo 18: 2022 Yılında En Fazla İhracat Yapan İlk 8 Ülke	18
Tablo 19: İhracat Değeri Küçülen Muadil ve Rakip Ülkeler	19
Tablo 20: İhracat Değeri Büyüyen Potansiyel Rakip Ülkeler	19
Tablo 21: 2022 Yılında İlgili Ürün Bazında Dış Ticaret Fazlası Veren Ülkeler	20
Tablo 22: İthalatçı Ülkelerin Aylara Bağlı İthalat Değişimleri	21
Tablo 23: İhracatçı Rakip Ülkelerin Aylara Bağlı İhracat Değişimleri	22

Haritalar

Harita 1: 2022 Yılında İthalat Yapan Ülkeler	2
Harita 2: 2022 Yılında İhracat Yapan Ülkeler	17

Kısaltmalar

ABD : Amerika Birleşik Devletleri
BAE : Birleşik Arap Emirlikleri
Bir. Kr. : Birleşik Krallık
DOKA : Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı
GTİP : Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu

Tanımlar

Ayna Veri (Mirror Data): İlgili ülkenin kendi istatistik kurumundan alınamayan ve diğer ülkelerin istatistik kaynaklarından elde edilen dış ticaret verileridir. Mirror Data olan veriler tablolarda **turuncu** renk ile belirtilmiştir.

Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu: Ülkemizde ürünlerin en detay bazda sınıflandırıldığı, ürünlerin gümrük vergilerinin uygulandığı, istatistiksel amaçlarla kullanılan ve 12 haneye kadar çıkabilen koddur.

Muadil Rakip Ülke: İhracat gerçekleştirme kapasitesi kıyas yapılan ülkeyle yaklaşık aynı seviyede olduğu öngörülen ülke.

Potansiyel Müşteri: İnternetteki çeşitli veritabanlarından derlenmiş olan ve rapor özelindeki ürünle ilgili faaliyet gösteren firma bilgilerini ifade etmektedir. Potansiyel müşteri bilgileri öneri niteliğinde olup yapılacak olan ticari faaliyetlerde raporu hazırlayan taraflar sorumluluk kabul etmeyecektir.

Potansiyel Rakip Ülke: Hedef pazarda, pazar payına sahip olma açısından tehdit olduğu ön görülen ülke.

Trade Map (Ticaret Haritası): Uluslararası Ticaret Merkezi'nin (International Trade Center) www.trademap.org linkiyle faaliyet gösteren ve 6'lı GTİP kodlarına kadar dünya ve ülkeler bazında dış ticaret verilerinin temin edilebildiği web sitesi.

Ürün Bazında Dış Ticaret Dengesi (Trade Balance): İlgili ürünün toplam ithalat değeri ile toplam ihracat değerinin farkı. Bu fark negatif olduğunda ürün bazında dış ticaret açığı, pozitif olduğunda ürün bazında dış ticaret fazlası olmaktadır.

Giriş

Küreselleşen ticarete hiper rekabet ortamının yoğunlaşması ve stratejik önceliklerin değişimi dünya ticaretindeki kuralları değiştirerek ihracatçılarımızı doğru zamanda doğru bilgiler ışığında hamleler yapmaya mecbur kılmıştır. Bu nedenle uluslararası ticari potansiyeli yüksek ülkelere yönelmenin, doğru hedef pazar araştırmasının ve tespitinin yapılmasının, ilgili pazara girmeden önce rakip firmalar ve müşterilere yönelik yapılan analiz ve araştırmaların önemi günden güne artmıştır. Öyledir ki, günümüz uluslararası pazarlarda hiper rekabet önemli bir husus haline gelmiş ve küresel pazarı tanımak ihracatçının en önemli öncelikleri arasına girmiştir. Bu önceliğe cevap verecek olan “Ticari Bilgi ve İstihbarat Kanalları” firmaların çeşitli bilgi bankalarını kullanarak ürünleri için en uygun pazarları tespit etmelerine, pazardaki rekabet koşullarını analiz edebilmelerine, pazardaki rakip firmalar ve müşteriler hakkında bilgi toplayabilmelerine yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Çalışma dört temel bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, Türkiye'nin rekabet gücünün yüksek olduğu pazarlar incelenmiştir. İkinci bölümde, Türkiye'nin pazar payının yüksek olduğu ülkelerin incelenmesi yapılmıştır. Üçüncü bölümde Türkiye'nin rakibi ve muadili olan ülkeler incelenmiştir. Son bölümde ise aylık ithalat ve ihracat miktarlarına göre analiz yapılmıştır.

Sağlıklı beslenmeye olan ilginin artması, önemli bir atıştırılabilirlik olarak tercih edilmesi ve dünyanın birçok bölgesinde de yetiştirilmesi nedeniyle fındık, dünyanın en popüler kuruyemişlerden biridir.

Dünya kabuksuz taze veya kurutulmuş fındık ihracatının yaklaşık %80'i; Türkiye, İtalya, Gürcistan ve Azerbaycan tarafından gerçekleştirilmektedir.

Fındık, Türkiye'nin en önemli ihraç ürünlerinden biridir. Türkiye, dünya kabuksuz taze veya kurutulmuş fındık ihracatının yaklaşık %60'ını tek başına gerçekleştirmektedir. Bu nedenle, kabuksuz taze veya kurutulmuş fındık ticareti, Türkiye'nin dış ticaret dengesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Dünyadaki fındık talebinin önümüzdeki yıllarda artması beklenmektedir. Bu artışın başlıca nedenleri şunlardır:

- Dünya nüfusunun artması: Dünya nüfusunun artması, fındık talebini artırmaktadır.
- Yaşam standartlarının yükselmesi: Yaşam standartlarının yükselmesi, fındık gibi sağlıklı atıştırılabilirlikleri daha çekici hale getirmektedir.
- Sağlıklı beslenmeye olan ilginin artması: Sağlıklı beslenmeye olan ilginin artması, fındık gibi protein ve lif açısından zengin gıdalara olan talebi artırmaktadır.

Dünya fındık talebinin artması, Türkiye'nin kabuksuz taze veya kurutulmuş fındık ihracatını artırma fırsatı sunmaktadır.

Türkiye, kabuksuz taze veya kurutulmuş fındık ticaretinden aşağıdaki hususlara dikkat ederek dünya ihracatında daha fazla pay alabilir.

- Dünya fındık talebini yakından takip etmek
- Yeni pazarlara erişmek için çalışmalar yapmak
- Üretim ve kaliteyi artırmak için yatırım yapmak

Bu yayının sağladığı bilgiler ışığında 08.02.22 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu numarasına sahip olan “Fındık; Kabuksuz (Taze veya Kurutulmuş)” kategorisindeki ürünleri için ülkeler arası ticari akışlar incelenerek Türkiye ihracatçısının ürünlerini ihraç veya ithal edebileceği uluslararası potansiyel hedef pazarları ve potansiyel rakipleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

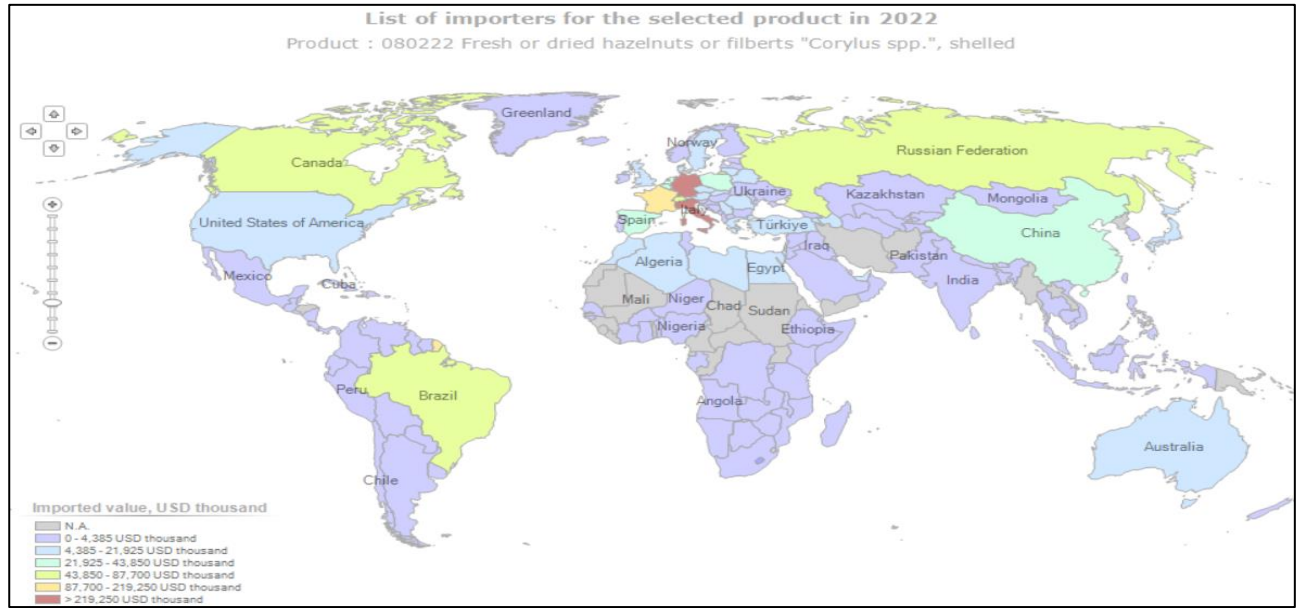
1. TÜRKİYE’NİN REKABET GÜCÜNÜN YÜKSEK OLDUĞU PAZARLAR

Bu bölümde; mevcut pazarlar, büyüyen pazarlar, büyümekte olan ve Türkiye’nin ihracatının da büyüdüğü ülkeler, küçülmekte olan fakat Türkiye’nin ihracatının büyüdüğü ülkeler ve ürün bazında dış ticaret açığı olan ülkeler incelenmiştir. Bahse konu incelemelere ilişkin tablolarda ilk sıralarda yer alan ülkeler (küçülmekte olan ve Türkiye’nin ihracatının büyüdüğü pazarlar hariç) pazara giriş kolaylığı bulunduğundan Türkiye’nin rekabet gücünün yüksek olduğu pazarlar olarak değerlendirilebilir. Küçülmekte olan bir pazarda Türkiye’nin ihracatının artması ise Türkiye’nin tercih sebebi olduğunu gösterebileceğinden, bu özelliklere sahip pazarda da rekabet gücünün yüksek olduğu düşünülebilir. Rekabet gücünün yüksek olduğu pazarların analizinin yapılması; rekabet gücünün artması, ihracat fırsatlarının belirlenmesi ve doğru yatırım kararlarının verilmesi için önem arz etmektedir.

1.1 İthalatçı Ülkeler

Bu başlık altında dünya ithalatında ilk sırada yer alan ülkelerin 2022 yılı mevcut durumu incelenmiştir.

Harita 1: 2022 Yılında İthalat Yapan Ülkeler

Kaynak: Trade Map

2022 yılında kabuksuz fındık için dolar bazında en fazla ithalat gerçekleştiren ülke Almanya olmuştur. Almanya’dan sonra en fazla ithalat gerçekleştiren diğer ülkeler ise sırasıyla İtalya, Fransa, Kanada, Rusya, İsviçre, Brezilya, Polonya, Hollanda ve Çin olmuştur. Rusya’nın 2022 yılı ithalat değeri verisi Mirror Data’dan (İthalat yaptığı ülkelere) alınmıştır.

Tablo 1: 2020 - 2022 Yılları Arasında En Fazla İthalat Yapan Ülkeler

İthalatçı Ülkeler	2020 Yılı İthalat Değeri (x 1.000 \$)	2021 Yılı İthalat Değeri (x 1.000 \$)	2022 Yılı İthalat Değeri (x 1.000 \$)
Dünya	1.961.896	2.022.062	1.666.873
Almanya	517.245	583.070	438.499
İtalya	459.976	387.788	344.960
Fransa	183.401	167.116	129.141
Kanada	78.988	71.731	82.754
Rusya	80.820	75.620	76.235
İsviçre	65.115	66.721	58.358
Brezilya	29.615	52.741	53.477
Polonya	43.900	66.797	43.701
Hollanda	48.403	47.080	37.682
Çin	22.203	44.321	34.369

Kaynak: Trade Map

1.2 Dünya Yıllar İthalat Artışına Göre Büyüyen Pazarlar

İthalatını arttıran, yani büyüyen pazarlar; müşteri bulmanın büyüme oranı ve pazar hacmine bağlı olarak kolaylaştığı pazarlardır. Bu başlıkta ithalatın arttığı pazarlar incelenmiştir.

2022 yılı dünya ithalat verilerininin 2021 yılına göre kıyaslamasının yapılması sonucunda oluşan tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2: 2022 Yılında İthalatı Büyüyen Pazarlar

İthalatçı Ülkeler	2020 Yılı İthalat Değeri (x 1.000 \$)	2021 Yılı İthalat Değeri (x 1.000 \$)	2022 Yılı İthalat Değeri (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İthalat Farkı (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İthalat Değişimi (%)
Kanada	78.988	71.731	82.754	11.023	15,37
Libya	3.969	13.317	15.506	2.189	16,44
Güney Afrika	774	986	3.126	2.140	217,04
Belarus	3.664	3.728	5.337	1.609	43,16
Meksika	25.766	291	1.068	777	267,01
Brezilya	29.615	52.741	53.477	736	1,40
Rusya	80.820	75.620	76.235	615	0,81
Cezayir	4.310	10.594	11.143	549	5,18
Ermenistan	3.900	8.025	8.522	497	6,19
Venezuela	500	717	1.084	367	51,19
İrlanda	908	994	1.358	364	36,62
Hindistan	1.250	2.077	2.382	305	14,69
Katar	217	170	322	152	89,41
Filipinler	119	62	199	137	220,97
Bosna Hersek	1.746	1.354	1.473	119	8,79
Tayland	271	284	396	112	39,44
Özbekistan	6	38	147	109	286,84
Estonya	1.454	1.101	1.208	107	9,72
Singapur	568	520	601	81	15,58
Karadağ	465	477	543	66	13,84
Finlandiya	847	469	528	59	12,58
Arjantin	2.402	2.872	2.925	53	1,85
Kırgızistan	19	85	132	47	55,29
Suriye	762	965	1.009	44	4,56

Kaynak: Trade Map

Büyüyen pazarlar arasında ilk sırada 11 milyon dolar artış ile yer alan Kanada'yı 2,19 milyon dolar artış ile Libya, 2,14 milyon dolar artış ile Güney Afrika ve 1,61 milyon dolar artış ile Belarus takip etmektedir. Oransal olarak bakıldığında ise Özbekistan, Meksika, Filipinler, Güney Afrika ve Katar'ın değişimleri dikkat çekmektedir.

2022 ve 2021 yılı ithalat farkı sütununa göre sıralanan ilk 4 ülke (Kanada, Libya, Güney Afrika ve Belarus) aşağıda detaylı incelenmiştir.

Kanada

Tablo 3: Kanada İthalat Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	82.754	-81.863	100	6.425	5	15,37	-	100	3
ABD	45.460	-45.271	54,93	7.156	77	272	6	4,28	67
Türkiye	20.718	-20.718	25,04	5.004	-23	-46	1	58,03	1
Şili	15.665	-15.664	18,93	6.993		-22	3	7,20	17
Gürcistan	721	-721	0,87	5.959	11	-30	5	4,78	17
Vietnam	118	-118	0,14	6.556		7	22	0,05	102
İtalya	34	665	0,04	11.333	14	18	2	10,51	-2
Güney Kore	15	-15	0,02	7.500					
Moldova	10	-10	0,01	10.000	33	136	60	0,0008	106
Taipei	4	-4	0,01						
Çin	4	-4	0,01		-3	148			
Fildişi Sahili	3	-3	0	3.000					
İran	2	-2	0		75		40	0,0044	-24

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında Kanada dünya genelinden 82,754 milyon dolar değerinde ürün ithalatı gerçekleştirmiştir.

Kanada'nın ürün bazında ithalat gerçekleştirdiği ilk üç ülke sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri, Türkiye ve Şili olmuştur. Bu 3 ülke Kanada'nın ithalatının %98,9'unu oluşturmaktadır.

2022 yılında ilgili üründe 45,46 milyon dolar ihracat yapan Amerika Birleşik Devletleri'nin %54,93 oran ve 7.156 \$/ton birim fiyatıyla Kanada pazarında lider ihracatçı olduğu görülmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri'ni, 5.004 \$/ton birim fiyatı ve %25,04 pazar payı ile Türkiye takip etmektedir. Türkiye, dünya pazarında 1. ihracatçı, Kanada pazarında ise 2. ihracatçı konumundadır.

3. sıradaki Şili'nin ise 6.993 \$/ton birim fiyatı ile Kanada pazarında %18,93 pazar payına sahip olduğu görülmektedir.

Kanada pazarında ortalama olarak 6.425 \$/ton birim fiyatı ile ihracat yapıldığı görülmektedir. 7.156 \$/ton birim fiyatıyla ihracat yapan Amerika Birleşik Devletleri'nin, pazarda en yakın rakibi olan Türkiye'ye kıyasla 2.152 \$/ton yüksekten ürün satmakta olduğu dikkat çekmektedir. Türkiye'nin bir altında bulunan Şili'nin de Türkiye'ye kıyasla 1.989 \$/ton daha fazla birim fiyatı bulunmaktadır. Bu kapsamda Türkiye'nin Kanada pazarında önemli bir fiyat avantajının bulunduğu söylenebilir.

Libya

Tablo 4: Libya İthalat Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	15.506	-15.506	100	5.452	36	16,44		100	3
Türkiye	14.956	-14.956	96,46	5.466	36	13	1	58,03	1
Gürcistan	549	-549	3,54	5.083	-28		5	4,78	17
Hollanda	1	-1	0				8	2,64	1

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında Libya'nın dünya genelinden 15,505 milyon dolar değerinde ithalat gerçekleştirdiği ve Türkiye'nin %96,46 pay ve 5.466 \$/ton fiyat ile Libya pazarında lider ihracatçı konumunda olduğu görülmektedir. Libya pazarında en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci ülke ise %3,54 pay ve 5.083 \$/ton fiyat ile Gürcistan olmuştur. Üçüncü sıradaki Hollanda'dan alınan sadece 1.000 \$'lık ithalat dışında diğer ülkelerden ithalat yapılmamıştır.

Güney Afrika

Tablo 5: Güney Afrika İthalat Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	3.126	-3.083	100	7.186	40	217,04		100	3
Türkiye	2.988	-2.988	95,59	7.217	39	209	1	58,03	1
Gürcistan	137	-137	4,38	6.524			5	4,78	17
Almanya	1	-1	0,03				7	2,88	6

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında Güney Afrika'nın dünya genelinden 3,126 milyon dolar değerinde ithalat gerçekleştirdiği görülmektedir.

Bu pazara ihracat yapan ülkelere baktığımızda Türkiye'nin %95,59 gibi yüksek bir oran ile pazar lideri konumunda olduğu dikkat çekmektedir. Türkiye, 2022 yılında Güney Afrika'ya 7.217 \$/ton fiyat üzerinden yaklaşık 3 milyon dolar değerinde ürün satmıştır.

Gürcistan ise 6.524 \$/ton birim fiyatı üzerinden %4,38 pazar payı ve 137 bin dolar değerinde ihracat değeriyle en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci ülke olmuştur. Gürcistan'ın Türkiye'ye göre 693 \$/ton gibi daha düşük bir fiyat üzerinden ihracatını gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu durum önümüzdeki dönemde Gürcistan'ın, Güney Afrika pazarında payını arttırarak Türkiye'nin pazar payını düşürme potansiyelinin bulunduğu olarak yorumlanabilir. Üçüncü sıradaki Almanya'dan alınan sadece 1.000 \$'lık ithalat dışında diğer ülkelerden ithalat yapılmamıştır.

Belarus

Tablo 6: Belarus İthalat Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	5.337	-5.320	100	4.714	21	43,16		100	3
Gürcistan	2.443	-2.426	45,78	5.242	48	-32	5	4,78	17
Ermenistan	2.304	-2.304	43,17	4.122	267		12	0,32	225
Azerbaycan	244	-244	4,57	5.545	-43	263	4	6,37	1
Litvanya	232	-232	4,35	5.524	-10	-8	14	0,17	-1
Türkiye	114	-114	2,13	5.429	-16	-81	1	58,03	1

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında Belarus'un gerçekleştirmiş olduğu ithalat verilerine bakıldığında ortalama 4.714 \$/ton birim fiyatı üzerinden 5,337 milyon değerinde bir ithalat gerçekleştirdiği görülmektedir.

Gürcistan'ın 5.242 \$/ton birim fiyatıyla 2,443 milyon değerinde ihracat gerçekleştirdiği ve Belarus pazarında %45,78'lik pazar payı ile lider ihracatçı olduğu görülmektedir.

Ermenistan, 4.122 \$/ton birim fiyatıyla 2,304 milyon değerinde ihracat gerçekleştirerek Belarus pazarında %43,17'lik bir payla Gürcistan'ı takip etmektedir.

Belarus pazarında en fazla ihracat gerçekleştiren 3. ülke olan Azerbaycan, 5.545 \$/ton birim fiyatı üzerinden 244 bin dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiş ve pazarda %4,57 paya sahip olmuştur.

232 bin dolar ihracat değeri, %4,35 pazar payı ve 5.524 \$/ton birim fiyatı ile Litvanya da Azerbaycan değerlerine oldukça yakın bir şekilde 4. sırada yer almıştır.

Türkiye ise Belarus pazarında %2,13 paya sahip olarak 5.429 \$/ton birim fiyat üzerinden 114 bin dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiştir.

Türkiye'nin, Belarus pazarındaki lider iki ülke olan Gürcistan ve Ermenistan'a göre daha yüksek birim fiyatla ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. Türkiye'den daha yüksek birim fiyatla ihracat yapan Azerbaycan ve Litvanya da ihracat değeriyle Türkiye'nin önüne geçmiştir. Bu çerçevede bakıldığında, Türkiye'nin pazar payını artırabilmesi için daha rekabetçi fiyattan ürün göndermesi ve/veya farklı pazarlama stratejileri geliştirmesi gerektiği söylenebilir.

1.3 İthalatın Büyüdüğü ve Türkiye'nin İhracatının Arttığı Ülkeler

İthalatın artmasıyla ilişkili olarak büyüyen pazarlarda Türkiye'nin konumu bu alt başlıkta incelenmiştir. Pazar büyüme miktarı ve oranı ile Türkiye'nin aynı pazardaki büyüme miktarı ve oranı karşılaştırılmıştır.

Bu kapsamda, dünyada ithalat değeri büyüyen ve Türkiye'nin de ihracatını arttırdığı ülkeler Tablo 7'de listelenmiştir.

Türkiye, ithalatın büyüdüğü ve kendi ihracatının arttığı ülkelere odaklanarak, ekonomik büyümesine katkı sağlayabilir ve küresel pazarda daha fazla pay alabilir.

Tablo 7: Dünyada İthalatı Artarken Türkiye'nin İhracat Artışı Kaydettiği Ülkeler

Ülkeler	Dünya Yıllar İthalatı					Türkiye Yıllar İhracatı				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Güney Afrika	774	986	3.126	2.140	217	696	966	2.988	2.022	209
Libya	3.969	13.317	15.506	2.189	16	3.771	13.286	14.956	1.670	13
Cezayir	4.310	10.594	11.143	549	5	3.577	9.879	10.764	885	9
Bosna Hersek	1.746	1.354	1.473	119	9	1.710	1.292	1.444	152	12
Tayland	271	284	396	112	39	198	75	219	144	192
Suriye	762	965	1.009	44	5	452	965	1.009	44	5
Venezuela	500	717	1.084	367	51	0	0	37	37	-
Türkmenistan	58	55	76	21	38	58	55	76	21	38
Bahreyn	111	246	273	27	11	14	33	50	17	52
Moldova	30	31	36	5	16	11	4	13	9	225
Katar	217	170	322	152	89	177	189	197	8	4
Singapur	568	520	601	81	16	19	66	68	2	3
Filipinler	119	62	199	137	221	0	0	1	1	-
Özbekistan	6	38	147	109	287	0	0	1	1	-
Marşal Adaları		1	2	1	100	0	0	1	1	-

Kaynak: Trade Map

A : 2020 Yılında Ülkenin Dünyadan Yaptığı İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2021 Yılında Ülkenin Dünyadan Yaptığı İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

C : 2022 Yılında Ülkenin Dünyadan Yaptığı İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

D : 2022 ve 2021 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Farkı (x 1.000 \$)

E : 2022 ve 2021 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2020 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Değeri (x 1.000 \$)

G : 2021 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Değeri (x 1.000 \$)

H : 2022 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Değeri (x 1.000 \$)

I : 2022 ve 2021 Yılları Arası Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracat Değeri Farkı (x 1.000 \$)

J : 2022 ve 2021 Yılları Arası Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracat Değeri Değişimi (%)

Hem ithalatını artıran hem de Türkiye'nin ihracatının arttığı ülkeler incelendiğinde Türkiye'nin 2021-2022 yılları arasında en çok büyüdüğü pazar 2 milyon dolar ile Güney Afrika olmuştur. 2022 yılında Türkiye'nin bir önceki yıla göre Güney Afrika'ya olan ihracatını %209 oranında arttırdığı ve bu artışın son üç yıl içerisinde de düzenli olarak devam ettiği görülmektedir.

Türkiye'nin 2021-2022 yılları arasında ihracatını artırdığı en büyük ikinci pazar 1,7 milyon dolar artış ile Libya olmuştur. Son üç yıl verileri incelendiğinde Türkiye'nin düzenli olarak Libya'ya yönelik ihracatını da artırdığı görülmektedir.

Türkiye'nin 2021-2022 yılları arasında ihracatını artırdığı en büyük üçüncü pazar 885 bin dolar artış ile Cezayir olmuştur. Yine son üç yıl verileri incelendiğinde Türkiye'nin düzenli olarak Cezayir'e yönelik ihracatını da artırdığı görülmektedir.

Türkiye'nin 2021-2022 yılları arasında ihracatını artırdığı en büyük dördüncü pazar ise 152 bin dolar artış ile Bosna Hersek olmuştur. Son üç yıla ilişkin verilere bakıldığında ise 2021 yılında Bosna Hersek'in ithalatında bir azalma olduğu ve buna istinaden Türkiye'nin ihracatında da azalma olduğu yorumu yapılabilir.

Diğer ülkelerden ise Tayland %192 artış oranıyla, Suriye son iki yılda ve Türkmenistan son 3 yılda ithalatlarının tamamını bizden yapmasıyla, Venezuela 2022 yılında ilk defa bizden ithalat yapmasıyla ve Moldova ise %225 artış oranıyla dikkat çekmektedir.

1.4 İthalatın Küçüldüğü ve Türkiye'nin Büyüdüğü Ülkeler

İthalatın küçüldüğü, daralan pazarlarda rekabet etmek oldukça zordur. Bu alt başlık altında, daralma özelliği taşıyan ve Türkiye'nin fiyat, kalite, vergisel avantajlar vb. sebeplerle tercih edilerek büyüdüğü pazarlar incelenmiştir. Bahse konu pazarlarda, Türkiye'nin ihracat miktarını arttırmış olması rakip ülkelere göre Türkiye'nin avantajlı duruma geçtiğinin göstergesi olabilir.

Tablo 8: Dünyada İthalatı Azalırken Türkiye'nin İhracat Artışı Kaydettiği Ülkeler

Ülkeler	Dünya Yıllar İthalatı					Türkiye Yıllar İhracatı				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Almanya	517.245	583.070	438.499	-144.571	-25	175.605	229.698	242.706	13.008	6
Belçika	39.731	38.303	22.924	-15.379	-40	8.261	7.698	8.682	984	13
Suudi Arabistan	2.889	5.061	2.901	-2.160	-43	2.979	132	685	553	419
Gürcistan	3.472	4.327	1.822	-2.505	-58	0	114	547	433	380
Japonya	9.108	8.714	8.365	-349	-4	2.890	3.119	3.483	364	12
Macaristan	1.645	1.287	1.203	-84	-7	983	440	754	314	71
Slovenya	2.186	2.347	1.874	-473	-20	690	267	499	232	87
Vietnam	404	443	153	-290	-65	63	21	90	69	329
Uruguay	119	129	125	-4	-3	67	53	68	15	28
Umman	136	48	15	-33	-69	1	2	15	13	650
Moğolistan	49	43	32	-11	-26	6	7	19	12	171
Peru	403	173	43	-130	-75	326	14	25	11	79
Somali	1	3	1	-2	-67	0	0	1	1	-
Kenya	2	10	7	-3	-30	0	0	1	1	-

Kaynak: Trade Map

A : 2020 Yılında Ülkenin Dünyadan Yaptığı İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2021 Yılında Ülkenin Dünyadan Yaptığı İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

C : 2022 Yılında Ülkenin Dünyadan Yaptığı İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

D : 2022 ve 2021 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Farkı (x 1.000 \$)

E : 2022 ve 2021 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2020 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Değeri (x 1.000 \$)

G : 2021 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Değeri (x 1.000 \$)

H : 2022 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Değeri (x 1.000 \$)

I : 2022 ve 2021 Yılları Arası Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracat Değeri Farkı (x 1.000 \$)

J : 2022 ve 2021 Yılları Arası Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracat Değeri Değişimi (%)

Yukarıdaki tabloda 2021 yılı ve 2022 yılları arasında ithalat değerlerinde azalma gerçekleşmesine rağmen Türkiye'nin ihracat değerinin artış gösterdiği ülkeler sıralanmıştır. Türkiye'nin pozitif yönlü değişim gösterdiği ancak küçülen önemli pazarlar sırasıyla; **Almanya, Belçika, Suudi Arabistan, Gürcistan, Japonya, Macaristan ve Slovenya** olmuştur.

Türkiye'nin 2022 yılında 144,5 milyon dolarlık ithalat küçülmesi gerçekleştiren Almanya'ya ihracatını 13 milyon dolar artırması dikkat çekici bir durumdur. Belçika da aynı şekilde 15 milyon dolarlık ithalat daralması yaşamış ve Türkiye Belçika'ya 2022 yılında ihracatını yaklaşık 1 milyon dolar artırmıştır.

Türkiye'den yukarıda bahsedilen ülkelere gönderilen ürünlerin; Türkiye ihracatçısının ürün özelindeki tecrübesi, ürün kalitesi, Türkiye'nin fiyat belirleyici konumu, dini nedenler (helal sertifikası vs.), pazar bilgisi gibi değişkenlerden ötürü ülkeler tarafından tercih edildikleri söylenebilir.

1.5 İthalat Değeri İhracat Değerine Göre Fazla Olan Potansiyel Pazar Ülkeler

Bu başlık altında ithalat değeri ihracat değerine göre fazla olan ve pazar olma konusunda süreklilik teşkil eden ülkeler incelenmiştir.

İthalat değeri ihracat değerine göre yüksek olan pazarlar, ithal edilen ürün çeşidine bağlı olarak (örneğin herhangi bir üretimde hammadde kapsamında kullanılmıyorsa) iç tüketimin fazla olduğu veya ilgili ürünün üretiminin yapılmadığı pazarlar olarak nitelendirilebilir. Bu ülkeler, Türkiye'nin ihracatını artırması, dış ticaret dengesini iyileştirmesi ve ekonomik büyümesini desteklemesi için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Tablo 9: 2022 Yılında İlgili Ürün Bazında Dış Ticaret Açığı Veren Ülkeler

Ülkeler	2022 Yılı İthalat Değeri (x 1.000 \$)	2022 Yılı Dış Ticaret Dengesi (x 1.000 \$)	2022 Yılı İthalat Miktarı (ton)	2022 Yılı İthalat Birim Fiyatı (\$ / ton)
Dünya	1.666.873	3.501	-	-
Almanya	438.499	-390.463	72.875	6.017
İtalya	344.960	-169.471	64.458	5.352
Fransa	129.141	-124.426	22.662	5.699
Kanada	82.754	-81.863	12.879	6.425
Rusya	76.235	-75.859	15.059	5.062
İsviçre	58.358	-57.826	9.152	6.377
Brezilya	53.477	-53.472	6.194	8.634
Polonya	43.701	-43.184	5.455	8.011
Çin	34.369	-34.369	4.161	8.260
İspanya	33.594	-26.468	-	-
Avustralya	21.763	-21.699	2.945	7.390
Belçika	22.924	-21.017	3.451	6.643
Avusturya	19.856	-18.330	2.816	7.051
Libya	15.506	-15.506	2.844	5.452
Birleşik Krallık	16.081	-14.909	2.382	6.751
Mısır	11.560	-11.560	1.862	6.208
Cezayir	11.143	-10.765	1.960	5.685
Japonya	8.365	-8.365	1.190	7.029
Yunanistan	8.984	-7.909	1.560	5.759
Romanya	6.901	-6.668	2.165	3.188
İsrail	6.236	-6.236	1.004	6.211
Danimarka	6.977	-6.225	1.008	6.922
İsveç	7.269	-5.532	1.112	6.537
Belarus	5.337	-5.320	1.132	4.714
Sırbistan	4.823	-4.529	874	5.518
Fas	4.449	-4.449	648	6.866
Güney Kore	4.310	-4.310	661	6.520
Ukrayna	3.739	-3.738	684	5.466
Norveç	3.744	-3.572	553	6.770
Ermenistan	8.522	-3.231	1.604	5.313
Güney Afrika	3.126	-3.083	435	7.186
Çekya	10.589	-3.043	1.833	5.777

Kaynak: Trade Map

Dış ticaret dengesine göre yapılan incelemede, Almanya'nın ürün bazında 390,5 milyon dolar dış ticaret açığıyla ithalatçı ülke konumu ön plana çıkmaktadır. Almanya'dan sonra en fazla ürün bazında dış ticaret açığı veren beş ülke İtalya, Fransa, Kanada, Rusya ve İsviçre olmuştur. Raporumuzda daha önce incelemesi yapılan Kanada hariç **Almanya, İtalya, Fransa, Rusya ve İsviçre'nin** incelemelerine aşağıda yer verilmiştir.

Almanya

Tablo 10: Almanya İthalatı Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	438.499	-390.463	100	6.017	4	-25	-	100	3
Türkiye	280.427	-280.427	63,95	5.398	1	-14	1	58,03	1
İtalya	88.339	-86.449	20,15	8.746	2	-46	2	10,51	-2
Şili	24.508	-24.508	5,59	7.758	144	-42	3	7,20	17
Gürcistan	21.112	-21.112	4,81	5.240	41	-21	5	4,78	17
Azerbaycan	15.343	-15.343	3,50	6.296	-8	-6	4	6,37	1
Hollanda	3.389	4.377	0,77	7.150	1	69	8	2,64	1
ABD	3.006	-3.006	0,69	7.368	52	-21	6	4,28	67
Avusturya	859	7.083	0,20	9.440	14	-47	18	0,09	-3
İspanya	425	2.609	0,10	7.870	-32	39	11	0,43	-2
Fransa	342	6.683	0,08	7.125	4	-21	13	0,28	3
Çekya	207	1.500	0,05	5.750	-21	125	10	0,45	2
Hindistan	140	-140	0,03	6.087			41	0,004	50
Birleşik Krallık	110	-88	0,02	5.000	10		19	0,07	-32
Danimarka	102	603	0,02	8.500	-19	-34	24	0,05	-7
Litvanya	65	315	0,01	6.500		35	14	0,17	-1
Polonya	55	6.601	0,01	4.231	-22	-80	26	0,03	-24
Rusya	41	-41	0,01	20.500			29	0,02	-25
Bulgaristan	29	156	0,01	9.667		12	35	0,01	59

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında Almanya'nın gerçekleştirdiği ithalat verilerine bakıldığında ortalama 5.398 \$/ton birim fiyatı üzerinden 280,4 milyon dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye'nin %64 pazar payı ile lider ihracatçı konumunda bulunduğu görülmektedir. Türkiye'nin birim fiyatı Almanya'nın dünya ortalama birim fiyatının altında kalmıştır.

Türkiye'yi, ortalama 8.746 \$/ton birim fiyatı üzerinden 88,3 milyon dolar değerinde ihracatıyla ve %20,15 pazar payıyla İtalya takip etmektedir. Üçüncü sıradaki Şili, ortalama 7.758 \$/ton birim fiyatı üzerinden 24,5 milyon dolar değerinde ihracat yaparak Almanya pazarında %5,6 pazar payına sahip olmuştur.

Şili'den sonra Almanya pazarında ihracatıyla dikkat çeken ülkeler ise Gürcistan ve Azerbaycan olmuştur. Gürcistan'ın %4,8'lik Pazar payı ile 5.240 \$/ton birim fiyatı üzerinden 21,1 milyon değerinde ihracat gerçekleştirdiği, Azerbaycan'ın ise 6.296 \$/ton birim fiyatı üzerinden 15,3 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirerek pazarda payının %3,5 olduğu görülmektedir.

Almanya pazarında Türkiye'nin en yakın rakiplerine göre önemli bir fiyat avantajının bulunduğu dikkat çekmektedir. Türkiye'nin pazarda en yakın rakibi olan İtalya'nın ise Almanya'ya Türkiye'den 3.348 \$/ton daha yüksek birim fiyat ile ürün gönderdiği görülmektedir. Bu kapsamda pazara yakın konumu dışında İtalya'nın ürün işleme ve ambalajlama gibi hususlarda yüksek kaliteli ürün ürettiği ve bu nedenle Türkiye'nin de ürün işleme ve ambalajlama hususlarda ürün kalitesini arttırarak daha yüksek fiyatlarda ürün ihraç edilebileceği yorumu yapılabilir. Ürün fiyatı özelinde pazarda öncelikle Gürcistan'ın, daha sonra ise Azerbaycan'ın Türkiye'nin ortalama ürün fiyatına yakın olarak ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu kapsamda bu ülkelerin pazarda önümüzdeki dönemlerde Türkiye'nin payını azaltma potansiyeli de dikkate alınmalıdır.

İtalya

Tablo 11: İtalya İthalatı Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	344.960	-169.471	100	5.352	3	-11	-	100	3
Türkiye	204.102	-203.290	59,17	4.821	3	-20	1	58,03	1
Şili	69.669	-69.669	20,20	7.104	-3	-7	3	7,20	17
Azerbaycan	43.193	-41.319	12,52	6.099	5	53	4	6,37	1
Gürcistan	14.934	-14.934	4,33	4.767	1	5	5	4,78	17
Hollanda	3.807	-3.713	1,10	6.519	64	82	8	2,64	1
Almanya	2.497	88.529	0,72	7.155	11	-12	7	2,88	6
Lüksemburg	2.492	-2.357	0,72	4.523	54	-49	47	0,0035	4
ABD	1.411	-1.301	0,41	7.349			6	4,28	67
Slovenya	1.134	-929	0,33	6.593	54	-49	48	0,0034	-15
Fransa	627	24.299	0,18	9.087	-4	8	13	0,28	3
Avusturya	442	7.535	0,13	7.367	0	-11	18	0,09	-3
İspanya	408	9.042	0,12	5.514	9	13	11	0,43	-2
Bulgaristan	202	-167	0,06	4.698		-65	35	0,01	59
Polonya	38	22.461	0,01	9.500	-6	-95	26	0,03	-24
Romanya	3	978	0,00		43	-25	32	0,01	45
Sırbistan	1	-1	0,00				31	0,02	8

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında İtalya'nın gerçekleştirdiği ithalat verilerine bakıldığında ortalama 4.821 \$/ton birim fiyatı üzerinden 204,1 milyon dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye'nin %59,2 pay ile İtalya pazarında lider ihracatçı konumunda yer aldığı görülmektedir. Türkiye'nin birim fiyatı Almanya'nın dünya ortalama birim fiyatının altında kalmıştır.

Türkiye'yi, %20,2 Pazar payına sahip ve 7.104 \$/ton birim fiyatı üzerinden 69,7 milyon dolar ihracat gerçekleştiren Şili takip etmektedir.

Üçüncü sıradaki Azerbaycan, 6.099 \$/ton birim fiyatı üzerinden 43,2 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirerek İtalya pazarında %12,5 pazar payına sahip olmuştur.

Gürcistan ise Türkiye'den de düşük bir fiyat olan ortalama 4.767 \$/ton birim fiyatı üzerinden ihracat gerçekleştirerek 14,9 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiş ve pazarda %4,3 paya sahip olmuştur.

Pazarda en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelere bakınca Türkiye'nin yakın rakiplerine göre düşük ortalama birim fiyat üzerinden ürün ihraç ettiği dikkat çekmektedir. Pazarda önemli oranda ihracat gerçekleştiren ülkeler arasında sadece Gürcistan'ın Türkiye'ye rakip olabilecek bir fiyat üzerinden ürün gönderdiği görülmektedir. Bu nedenle Gürcistan'ın Türkiye'nin pazar payını önümüzdeki dönemlerde azaltma potansiyelinin bulunduğu söylenebilir.

Fransa

Tablo 12: Fransa İthalatı Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	129.141	-124.426	100	5.699	-6	-23	-	100	3
Türkiye	87.004	-86.901	67,37	5.045	-3	-23	1	58,03	1
İtalya	24.935	-24.817	19,31	9.318	-18	-32	2	10,51	-2
Gürcistan	4.589	-4.589	3,55	5.658	23	27	5	4,78	17
Hollanda	3.526	-3.383	2,73	6.665	10	-12	8	2,64	1
İspanya	3.415	-3.037	2,64	6.984	10	-20	11	0,43	-2
Almanya	2.091	-1.761	1,62	7.891	9	-23	7	2,88	6
Azerbaycan	974	-974	0,75	5.729	-20	123	4	6,37	1
Lüksemburg	882	1.114	0,68	4.900		-7	47	0,0035	4
Belçika	691	85	0,54	4.487	24	124	16	0,11	-6
ABD	468	-468	0,36	9.750	43	-10	6	4,28	67
Fransa	306	-296	0,24	4.935	119	17	13	0,28	3
Bulgaristan	137	-137	0,11	6.850		55	35	0,01	59
Brezilya	40	-40	0,03	20.000	536	-25	65	0,0003	31
İran	31	-31	0,02	7.750			40	0,0044	-24
Tokelau	19	-19	0,02	9.500	48		52	0,0020	71
Yunanistan	12	-11	0,01	6.000	12	-28	20	0,06	4
Birleşik Krallık	5	219	0,00	5.000	-20	-53	19	0,07	-32
Vietnam	5	-2	0,00	5.000	12	-42	22	0,05	102
Polonya	2	1	0,00	2.000		-75	26	0,03	-24
Lübnan	1	-1	0,00				51	0,0023	247
Tunus	1	-1	0,00				67	0,0001	
Peru	1	-1	0,00						
Kosta Rika	1	-1	0,00						
Bolivya	1	-1	0,00						

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında Fransa'nın gerçekleştirdiği ithalat verilerine bakıldığında ortalama 5.045 \$/ton birim fiyatı üzerinden 87 milyon dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye'nin %67,4 pay ile Fransa pazarında lider ihracatçı konumunda yer aldığı görülmektedir.

Pazarda Türkiye'nin en yakın takipçisinin %19,3 Pazar payı ile İtalya olduğu görülmektedir. İtalya, 2022 yılında Fransa'ya ortalama 9.318 \$/ton birim fiyatı üzerinden yaklaşık 25 milyon değerinde bir ihracat gerçekleştirmiştir.

Gürcistan ise %3,55 pazar payı ile 5.658 \$/ton birim fiyatı üzerinden 4,589 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiştir.

Veriler incelendiğinde yine Türkiye'nin pazarda en yakın rakiplerine göre daha düşük bir fiyattan ürün gönderdiği görülmektedir. Türkiye'nin en yakın rakibi ve önemli pazar büyüklüğüne sahip olan İtalya, Türkiye'den 4.273 \$/ton daha fazla birim fiyat ile ürün göndermiştir. Bu kapsamda pazara yakın konumu dışında İtalya'nın ürün işleme ve ambalajlama gibi hususlarda yüksek kaliteli ürün ürettiği ve bu nedenle Türkiye'nin de ürün işleme ve ambalajlama hususlarda ürün kalitesini arttırarak daha yüksek fiyatlarda ürün ihraç edilebileceği yorumu yapılabilir. Böylelikle İtalya'nın pazar payından pay alınarak Türkiye'nin Fransa'da payını arttırma potansiyeli bulunmaktadır.

Rusya

Tablo 13: Rusya İthalatı Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	76.235	-75.859	100	5.062	2	-1	-	100	3
Azerbaycan	51.945	-51.945	68,14	4.877	1	10	4	6,37	1
Türkiye	18.297	-18.166	24,00	5.820	4	-4	1	58,03	1
Ermenistan	2.988	-2.985	3,92	4.305	270	-49	12	0,32	225
Gürcistan	2.900	-2.787	3,80	5.235	-10	-37	5	4,78	17
Litvanya	64	-64	0,08	5.818	12	-33	14	0,17	-1
Polonya	35	-35	0,05	8.750			26	0,03	-24
Letonya	6	-6	0,01	6.000	-12	-74	27	0,03	-12

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında Rusya'nın gerçekleştirdiği ithalat verilerine bakıldığında diğer ülkelerin aksine Türkiye'nin lider konuma olmadığı görülmektedir.

Pazarda lider konumda ortalama 4.877 \$/ton birim fiyatı üzerinden 52 milyon dolar ihracat gerçekleştiren ve %68,14 paya sahip olan Azerbaycan yer almaktadır.

Türkiye ise Azerbaycan'ı %24 pazar payı, 5.820 \$/ton birim fiyat ve 18,3 milyon dolar ihracat ile takip etmektedir.

Rusya pazarında diğer önemli ihracatçılar yaklaşık 3 milyon dolar ihracat değerleriyle ve yaklaşık %4 pazar paylarıyla Ermenistan ve Gürcistan olmuştur.

Türkiye'nin Rusya pazarındaki yakın rakiplere göre daha pahalı bir ortalama fiyat üzerinden ürün gönderdiği, bahse konu rakiplerin Türkiye'ye yakın coğrafyada bulunduğu ve bu rakiplerin eski Sovyet bloğu üyeleri olması dikkat çekmektedir.

Rusya pazarında pazar payının artırılması için Türkiye'nin rekabetçi fiyat ile farklı pazarlama stratejilerini izlemesi gerektiği yorumu yapılabilir.

İsviçre

Tablo 14: İsviçre İthalatı Ticaret Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dünya	58.358	-57.826	100	6.377	1	-13	-	100	3
Türkiye	53.351	-53.120	91,42	6.267	3	-8	1	58,03	1
İtalya	2.490	-2.471	4,27	9.803	-18	-50	2	10,51	-2
Azerbaycan	1.293	-1.293	2,22	6.187	2	-17	4	6,37	1
Gürcistan	881	-881	1,51	6.161	36	-54	5	4,78	17
Almanya	130	1	0,22	10.833	-28	-52	7	2,88	6
Fransa	70	51	0,12	10.000	-35	-49	13	0,28	3
Avusturya	44	-44	0,08	8.800	16	9	18	0,09	-3
Belçika	39	-34	0,07	19.500	448	-20	16	0,11	-6
Kuzey Makedonya	29	-29	0,05	9.667		-25	49	0,0026	89
ABD	14	10	0,02	7.000	232	488	6	4,28	67
İspanya	6	-6	0,01		-52	403	11	0,43	-2
Hollanda	3	-3	0,005		-50	-58	8	2,64	1
Portekiz	3	-3	0,005		32	16	38	0,01	19
İsrail	2	-2	0,00		85				
Bulgaristan	1	-1	0,00		-39		35	0,01	59
Endonezya	1	-1	0,00				54	0,0011	-8
Çin	1	-1	0,00		8				

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İthalatçı Ülkeyle Dış Ticaret Dengesi (İhracat - İthalat) (x 1.000 \$)

C : İthalat Yapılan Ülkenin 2022 Yılı Kanada İthalatındaki Payı (%)

D : 2022 Yılında Ülkeden Yapılan İthalatın Birim Fiyatı (\$/ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

F : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İthalat Değeri Değişimi (%)

G : Ülkenin Dünya İhracatındaki Sıralaması

H : Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

I : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değeri Değişimi (%)

2022 yılında İsviçre'nin gerçekleştirdiği ithalat verilerine bakıldığında ortalama 6.267 \$/ton birim fiyatı üzerinden 53,4 milyon dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye'nin %91,4 gibi büyük bir pay ile İsviçre pazarında lider ihracatçı konumunda yer aldığı görülmektedir.

Türkiye'nin en yakın takipçisi olan İtalya'nın ise pazar payı sadece %4,3 olmuştur. İtalya'nın 9.803 \$/ton ile çok yüksek birim fiyattan 2,5 milyon dolar ihracat yaptığı görülmektedir. İsviçre'nin %90'ı geçen pazar payıyla Türkiye'yi tercih etmesinde Türkiye'nin İtalya'ya göre rekabetçi birim fiyatının etkisinin olduğu söylenebilir. Ancak Fransa ve Almanya'da olduğu gibi pazara yakın konumu dışında İtalya'nın ürün işleme ve ambalajlama gibi hususlarda yüksek kaliteli ürün ürettiği ve bu nedenle Türkiye'nin de ürün işleme ve ambalajlama hususlarda ürün kalitesini artırarak daha yüksek fiyatlarda ürün ihraç edebileceği yorumu da yapılabilir.

İsviçre pazarında dikkat çeken diğer ülkeler ise 1,3 milyon dolar ihracat değeri ve %2,2 pazar payına sahip Azerbaycan ve 881 milyon dolar ihracat değeri ve %1,5 pazar payına sahip Gürcistan olmuştur. İki ülkenin birim fiyatı da Türkiye'nin altında ama yakın bir değerdedir.

2. TÜRKİYE’NİN PAZAR PAYI BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE ÜLKELERİN ANALİZİ

Bu bölümde Türkiye’nin mevcut pazar büyüklüğüne ve pazarlardaki üstünlüğüne göre analizler yapılmıştır. Mevcut pazarların analiz edilmesi; Türkiye’nin ihracat potansiyelini değerlendirmek, doğal ihracat pazarlarını belirlemek ve ihracat stratejilerini oluşturmak adına oldukça önemlidir.

2.1 Türkiye’nin Mevcut Pazar Payı Büyüklüğüne Göre Değerlendirilmesi

Türkiye’nin 2022 yılında yapmış olduğu ihracat değerleri incelendiğinde, parasal olarak en fazla ihracat yapılan ülkenin 295,8 milyon dolar ile İtalya olduğu görülmektedir. İtalya’ya yapılan ihracat değerinin bir önceki yıla göre %33,2 oranında düştüğü de dikkat çekmektedir.

242,7 milyon dolar ile Türkiye’nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği ikinci ülke Almanya olmuştur. Almanya’ya yapılan ihracat bir önceki yıla göre %5,7 oranında artış göstermiştir.

Fransa 68 milyon dolar ile Türkiye’nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği üçüncü ülke olmuştur. İtalya’ya çok benzer bir şekilde Fransa’da da 2022 yılında bir önceki yıla göre Türkiye’nin ihracatında %36,5 oranında bir düşüş görülmektedir.

Türkiye’nin yapmış olduğu ihracatıyla dikkat çeken bir diğer pazar ise 49,3 milyon dolar ile dördüncü sıradaki İsviçre olmuştur. Ancak yapılan ihracat değerinin bir önceki yıla göre %8,2 oranında düşüş gerçekleştirdiği de görülmektedir.

Polonya ise 43,2 milyon dolar ile Türkiye’nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği beşinci ülke olmuştur. Bu ülkeye yapılan ihracatın değeri de İtalya ve Fransa gibi bir önceki yıla göre %39 oranında düşmüştür.

İlk 5 ülkenin 4’ünde olduğu gibi diğer ülkelerin büyük çoğunluğunda da 2021 yılına göre %40’lara varan oranlarda ihracat düşüşü olduğu görülmektedir. Ancak bu düşüşün 2022 yılı için geçici olacağı ve 2023 yılında ihracat değerlerinin büyük oranda tekrar artacağı düşünülmektedir.

Tablo 15: Türkiye’nin İhracat Yaptığı İlk 20 Ülke ve Değişimleri

Türkiye’nin İhracat Yaptığı İlk 20 Ülke	2020 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2021 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İhracat Farkı (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İhr. Değişimi (%)
Dünya	1.111.326	1.292.921	969.301	-323.620	-25,03
İtalya	352.983	443.182	295.808	-147.374	-33,25
Almanya	175.605	229.698	242.706	13.008	5,66
Fransa	85.573	107.106	68.051	-39.055	-36,46
İsviçre	53.663	53.710	49.295	-4.415	-8,22
Polonya	59.905	70.903	43.191	-27.712	-39,08
Brezilya	28.749	31.519	24.535	-6.984	-22,16
Kanada	61.160	30.453	20.252	-10.201	-33,50
Çin	18.505	26.669	19.895	-6.774	-25,40
Hollanda	23.588	27.984	18.733	-9.251	-33,06
Rusya	19.610	19.033	18.297	-736	-3,87
İspanya	19.831	19.779	15.563	-4.216	-21,32
Libya	3.771	13.286	14.956	1.670	12,57
Avustralya	23.601	19.338	14.041	-5.297	-27,39
ABD	25.673	20.388	12.814	-7.574	-37,15
Cezayir	3.577	9.879	10.764	885	8,96
Mısır	28.736	32.151	9.104	-23.047	-71,68
Belçika	8.261	7.698	8.682	984	12,78
BAE	3.306	13.467	8.111	-5.356	-39,77
Yunanistan	9.510	11.234	7.606	-3.628	-32,29
Birleşik Krallık	10.965	10.537	7.107	-3.430	-32,55

Kaynak: Trade Map

2.2 Türkiye'nin Mevcut Pazar Payı Büyüklüğüne Göre Potansiyel Hedef Pazarlar

Türkiye'nin pazar hâkimiyeti yönünden ülkeler incelendiğinde İtalya'nın % 30,5 oranla ilk sırada, Almanya'nın ise % 25 oranla ikinci sırada yer aldığı görülmektedir.

İtalya ve Almanya, Türkiye'nin mevcut pazar payının yarısından fazlasına sahiptir. Dolayısıyla aynı zamanda İtalya ve Almanya mevcut pazar payı büyüklüklerine göre potansiyel hedef pazar olarak da görülebilir. Fransa, İsviçre ve Polonya'da dahil edildiğinde 5 ülkenin toplam payı %72 olmaktadır. Türkiye'nin bu 5 ülke içinde sadece Polonya'da pazar payı %11 gibi düşük bir oranda kalmıştır.

Tablo 16: Türkiye 2022 Yılı İhracat Göstergeleri

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Dünya	969.301	100	-	180.371	5.374	1	3	1	-	100
İtalya	295.808	30,52	59,2	54.408	5.437	0	2	3	2	20,7
Almanya	242.706	25,04	64	45.489	5.335	14	14	4	1	26,3
Fransa	68.051	7,02	67,4	12.997	5.236	0	3	-6	3	7,7
İsviçre	49.295	5,09	91,4	8.498	5.801	2	1	1	6	3,5
Polonya	43.191	4,46	11,1	9.193	4.698	3	9	-10	8	2,6
Brezilya	24.535	2,53	75,9	4.913	4.994	3	7	14	7	3,2
Kanada	20.252	2,09	25	4.106	4.932	-23	-18	5	4	5
Çin	19.895	2,05	99,6	3.974	5.006	10	16	16	10	2,1
Hollanda	18.733	1,93	69,9	3.203	5.849	0	0	-5	9	2,3
Rusya	18.297	1,89	24	3.144	5.820	4	2	2	5	4,6
İspanya	15.563	1,61	47,7	2.858	5.445	-1	0	4	11	2
Libya	14.956	1,54	96,5	2.736	5.466	36	36	36	18	0,9
Avustralya	14.041	1,45	98	2.728	5.147	-5	-2	1	13	1,3
ABD	12.814	1,32	97,4	2.146	5.971	-20	-21	-17	15	1,1
Cezayir	10.764	1,11	96,6	1.882	5.719	88	91	88	20	0,7
Mısır	9.104	0,94	81,4	1.780	5.115	-6	-4	-5	19	0,7
Belçika	8.682	0,90	39,1	1.583	5.485	0	-1	-11	12	1,4
BAE	8.111	0,84	94,8	1.477	5.492	37	38	44	22	0,6
Yunanistan	7.606	0,78	88,2	1.378	5.520	1	1	0	23	0,5
Birleşik Krallık	7.107	0,73	90,7	1.258	5.649	-1	-1	9	17	1

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)

C : 2022 Yılında Türkiye'nin Ülkenin İthalatındaki Payı (%) (Ülkenin İthalat Göstergelerine Göredir.)

D : 2022 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Miktarı (Ton)

E : 2022 Yılında Türkiye'nin Ülkeye Yaptığı İhracatın Birim Fiyatı (\$ / Ton)

F : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkeye Yapılan İhracat Değerinin Değişimi (%)

G : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkeye Yapılan İhracat Miktarının Değişimi (%)

H : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin Dünya İthalat Değerinin Değişimi (%)

I : 2022 Yılında Ülkenin Dünya İthalatındaki Sıralaması

J : 2022 Yılında Ülkenin Dünya İthalatındaki Payı (%)

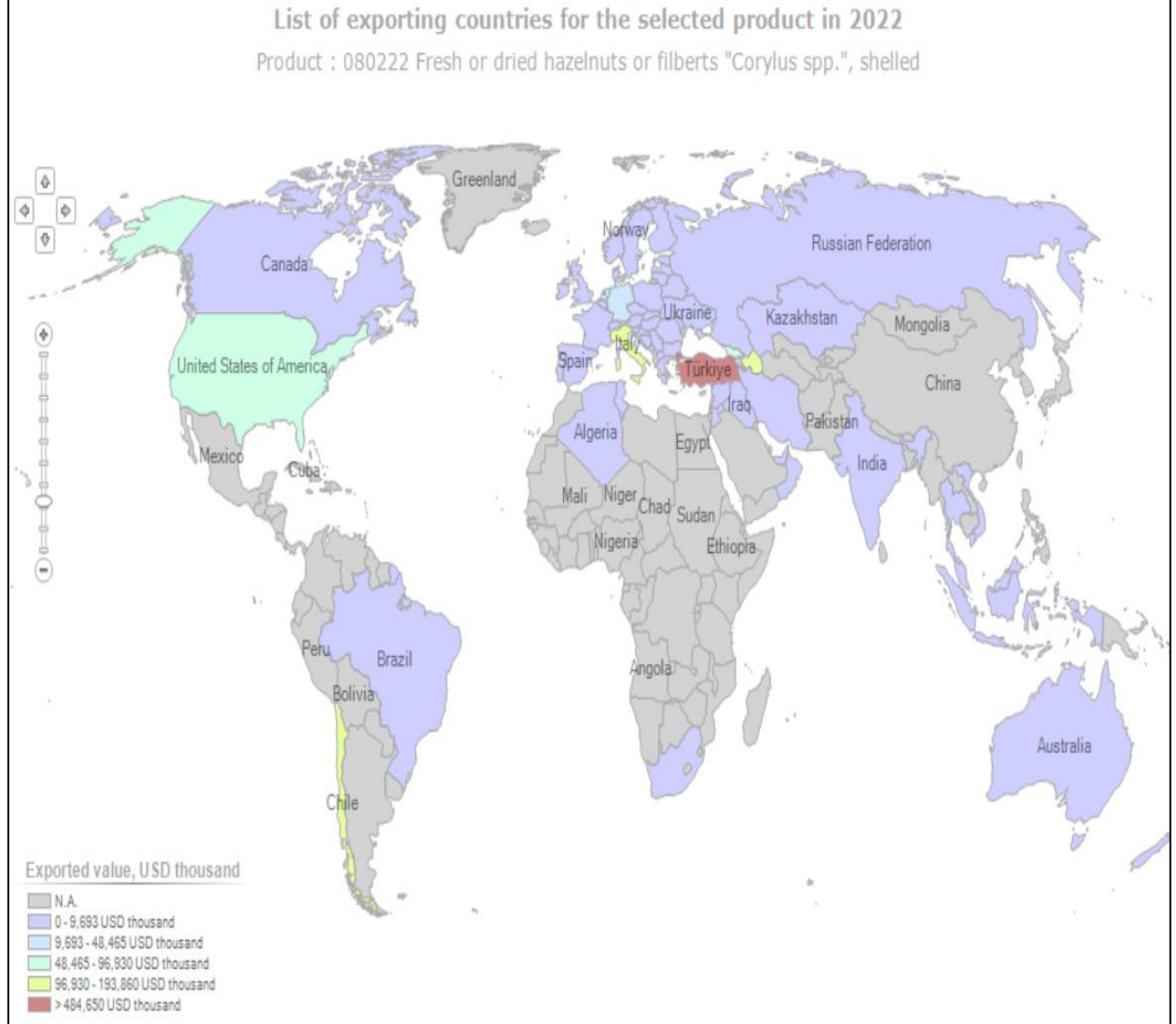

3. RAKİP VE MUADİL ÜLKELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu başlık altında dünyada ihracatçı konumda yer alan ülkeler incelenmiştir. İhracatçı ülkeler Türkiye'nin her zaman potansiyel rakipleridir. Rakip ülkelerin ihracat yaptığı ülkeler ise Türkiye'nin potansiyel hedef pazarlarıdır.

3.1 Dünya İhracat Büyüklüğü Mevcut Durumu

Harita 2: 2022 Yılında İhracat Yapan Ülkeler

Kaynak: Trade Map

Yukarıdaki haritadan da görülebileceği gibi 2022 yılı dünya ihracat verilerinin mevcut durumu incelendiğinde, **Türkiye'nin 969,3 milyon dolarlık mevcut ihracat hacmi ile 1. sırada yer aldığı görülmektedir. Türkiye bu ihracat hacmi ile Dünya'da % 58 paya sahip olmuştur.**

Türkiye'den sonra gelen ilk 5 ülke ise İtalya, Şili, Azerbaycan, Gürcistan ve ABD'dir. Türkiye'nin en yakın rakibi İtalya ile arasındaki fark 793,8 milyon dolardır. Türkiye'yi takip eden 5 ülkenin toplam ihracat değeri 553,3 milyon dolar olup Türkiye'nin ihracatının % 57'sine denk gelmektedir.

2022 yılında dünya ihracatında 527 milyon dolarlık bir düşüş yaşanmıştır. Bu düşüşün % 61,4'ü Türkiye'nin, % 31,8'i ise İtalya'nın ihracatının düşmesinden kaynaklanmıştır. Sıralamada yukarıda olan ülkeler arasında sadece ABD, 2022 yılında ihracatını artmıştır.

Tablo 17: 2020 - 2022 Yılları Arasında En Fazla İhracat Yapan Ülkeler

Ülkeler	2020 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2021 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İhracat Farkı (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İhracat Değişimi (%)
Dünya	1.872.672	2.197.359	1.670.374	-526.985	-24
Türkiye	1.111.326	1.292.921	969.301	-323.620	-25
İtalya	220.714	342.902	175.489	-167.413	-49
Şili	150.306	153.754	120.251	-33.503	-22
Azerbaycan	113.588	108.755	106.323	-2.432	-2
Gürcistan	82.768	94.622	79.793	-14.829	-16
ABD	16.690	29.865	71.434	41.569	139
Almanya	54.574	55.531	48.036	-7.495	-13
Hollanda	50.262	49.040	44.109	-4.931	-10
BAE	1.576	9.030	10.211	1.181	13
Çekya	16.802	11.457	7.546	-3.911	-34
İspanya	10.589	8.201	7.126	-1.075	-13
Ermenistan	3.219	5.907	5.291	-616	-10
Fransa	6.611	3.761	4.715	954	25
Litvanya	3.584	3.615	2.850	-765	-21
Slovakya	2.367	4.028	1.943	-2.085	-52
Belçika	3.169	2.806	1.907	-899	-32
İsveç	2.575	2.097	1.737	-360	-17
Avusturya	4.336	3.382	1.526	-1.856	-55
Birleşik Krallık	1.652	749	1.172	423	56
Yunanistan	1.297	1.305	1.075	-230	-18

Kaynak : Trade Map

En fazla ihracat yapan ilk 8 ülkenin ürün bazında ticaret dengelerine bakıldığında İtalya ve Almanya hariç diğer tüm ülkelerin ticari fazla verdikleri ve bu ülkelerin direkt fındık üreticileri oldukları görülmektedir. İtalya ve Almanya'nın ise dışarıdan ürün aldıkları ve bu ürünleri işleme ve ambalajlama gibi işlemler sonrası tekrar ihraç ettikleri yorumlanabilir.

Tablo 18: 2022 Yılında En Fazla İhracat Yapan İlk 8 Ülke

Ülkeler	2022 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 Yılı Dış Ticaret Dengesi (x 1.000 \$)	2022 Yılı İhracat Miktarı (Ton)	2022 Yılı İhracat Birim Fiyatı (Ton / \$)
Dünya	1.670.374	3.501	287.133	5.817
Türkiye	969.301	952.544	180.371	5.374
İtalya	175.489	-169.471	22.353	7.851
Şili	120.251	120.244	17.324	6.941
Azerbaycan	106.323	101.771	20.200	5.264
Gürcistan	79.793	77.971	16.056	4.970
ABD	71.434	52.849	8.312	8.594
Almanya	48.036	-390.463	6.395	7.511
Hollanda	44.109	6.427	6.641	6.642

Kaynak : Trade Map

3.2 İhracat Değeri Küçülen Muadil ve Rakip Ülkeler

Bu alt başlıkta ihracat değeri azalan ülkeler incelenmiştir. İhracat değeri azalan ülkelerdeki ithalatçı firmalar, başta Türkiye olmak üzere ihracatçı ülkeler için potansiyel müşteri haline gelebilir.

2021 - 2022 yılları arasında ihracat değeri düşmüş olan ve 2022 yılında 5 milyon dolar ve üzerinde ihracat gerçekleştirmiş olan ülkeler Tablo 19'da belirtilmiştir.

Tablo incelendiğinde pazarın önemli oyuncusu olan İtalya'nın 2022 yılında bir önceki yıla göre 167,4 milyon dolar değerinde bir küçülme yaşadığı görülmektedir. Şili, Azerbaycan ve Gürcistan gibi üretici ülkelerin de ihracatlarında azalma yaşandığı görülmüştür. Türkiye'nin 2022 yılında gerçekleştirdiği ihracat değerinin de bir önceki yıla göre 323,6 milyon dolar düştüğü ayrıca dikkat çekmektedir.

Tablo 19: İhracat Değeri Küçülen Muadil ve Rakip Ülkeler

Ülkeler	2020 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2021 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İhracat Farkı (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İhracat Değişimi (%)
Dünya	1.872.672	2.197.359	1.670.374	-526.985	-24
Türkiye	1.111.326	1.292.921	969.301	-323.620	-25
İtalya	220.714	342.902	175.489	-167.413	-49
Şili	150.306	153.754	120.251	-33.503	-22
Azerbaycan	113.588	108.755	106.323	-2.432	-2
Gürcistan	82.768	94.622	79.793	-14.829	-16
Almanya	54.574	55.531	48.036	-7.495	-13
Hollanda	50.262	49.040	44.109	-4.931	-10
Çekya	16.802	11.457	7.546	-3.911	-34
İspanya	10.589	8.201	7.126	-1.075	-13
Ermenistan	3.219	5.907	5.291	-616	-10

Kaynak: Trade Map

3.3 İhracat Değerleri Büyüyen Potansiyel Rakip Ülkeler

Bu başlık altında ihracat değeri artan ülkeler incelenmiştir. İhracat değerini arttıran ülkeler pazarda rakip olma özelliği taşımaktadır. Tabloda yer alan ihracat büyüme rakamları incelendiğinde, ABD'nin 2020 yılından itibaren düzenli olarak ihracatını arttırdığı görülmektedir. Bu kapsamda özellikle ABD ülkemize önemli bir rakip olma potansiyeli bulunmaktadır. Tabloda 2022 yılı ihracatı nispeten fazla olan ve ihracatını arttıran diğer dikkat çeken ülkeler ise Birleşik Arap Emirlikleri, Fransa ve Birleşik Krallık olmuştur.

Tablo 20: İhracat Değeri Büyüyen Potansiyel Rakip Ülkeler

Ülkeler	2020 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2021 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 Yılı İhracat Değeri (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İhracat Farkı (x 1.000 \$)	2022 ve 2021 Yılı İhracat Değişimi (%)
ABD	16.690	29.865	71.434	41.569	139
BAE	1.576	9.030	10.211	1.181	13
Fransa	6.611	3.761	4.715	954	25
Birleşik Krallık	1.652	749	1.172	423	56
Letonya	498	441	442	1	0
Cezayir	0	0	378	378	-
Rusya	160	343	376	33	10
Sırbistan	235	206	294	88	43
Romanya	53	101	233	132	131
Ürdün	141	95	216	121	127
Vietnam	42	34	214	180	529

Kaynak: Trade Map

3.4 İhracat Değeri İthalat Değerine Göre Fazla olan Potansiyel Rakip Ülkeler

Bölüm 1.5'te yapılan incelemeye ters açıdan bakıldığında, ihracat değeri ithalat değerine göre daha yüksek olan ülkelerin rakip niteliğinde olduğu söylenebilir.

Tablo 21: 2022 Yılında İlgili Ürün Bazında Dış Ticaret Fazlası Veren Ülkeler

Ülkeler	A	B	C	D	E	F	G	H
Dünya	1.670.374	3.501	287.133	5.817	3	4	-24	100
Türkiye	969.301	952.544	180.371	5.374	1	3	-25	58,03
Şili	120.251	120.244	17.324	6.941	17	16	-22	7,20
Azerbaycan	106.323	101.771	20.200	5.264	1	0	-2	6,37
Gürcistan	79.793	77.971	16.056	4.970	17	16	-16	4,78
ABD	71.434	52.849	8.312	8.594	67	64	139	4,28
Hollanda	44.109	6.427	6.641	6.642	1	-1	-10	2,64

Kaynak: Trade Map

A : 2022 Yılında Ülkenin İlgili Üründe Yaptığı İhracatın Değeri (x 1.000 \$)

B : 2022 Yılında Ülkenin İlgili Üründeki Dış Ticaret Dengesi (x 1.000 \$)

C : 2022 Yılında Ülkenin Yaptığı İhracatın Miktarı (Ton)

D : 2022 Yılında Ülkenin Yaptığı İhracatın Birim Fiyatı (\$ / Ton)

E : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değerinin Değişimi (%)

F : 2018 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Miktarının Değişimi (%)

G : 2021 - 2022 Yılları Arası Ülkenin İhracat Değerinin Değişimi (%)

H : 2022 Yılında Ülkenin Dünya İhracatındaki Payı (%)

Tabloda yer alan veriler incelendiğinde, ortalama 6.941 \$/ton birim fiyat üzerinden 120,2 milyon dolar değerinde dış ticaret fazlası veren ve dünya geneli %7,2 ihracat payına sahip olan Şili'nin ürün özelinde Türkiye'den sonra en büyük ikinci üretici ve ihracatçı konumunda olduğu görülmektedir.

Şili her ne kadar ikinci sırada yer alsada Türkiye, Şili'nin yaklaşık 8 katı ihracat büyüklüğüne sahiptir. Ancak Şili'nin son 5 yılda ihracatını %17 artırmış olması ve birim fiyatının Türkiye ve Dünya ortalamasından çok daha fazla olması, Şili'yi potansiyel rakiplerin başında tutmaktadır.

Şili'yi ortalama 5.264 \$/ton birim fiyat üzerinden 101,8 milyon dolar değerinde dış ticaret fazlası veren ve dünya geneli %6,4 ihracat payına sahip olan Azerbaycan takip etmektedir.

Gürcistan'ın 4.970 \$/ton birim fiyat üzerinden 78 milyon dolar değerinde dış ticaret fazlasıyla ve dünya geneli %4,8 ihracat payıyla en büyük dördüncü ülke konumunda olduğu görülmektedir. Gürcistan'ın birim fiyatı Türkiye ve Dünya ortalamasından düşük değerdedir ancak Şili gibi son 5 yılda %17 ihracat artışı gerçekleştirmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri'nin ise 8.594 \$/ton birim fiyat üzerinden 52,85 milyon dolar değerinde dış ticaret fazlası verdiği ve dünya geneli %4,3 ihracat payına sahip olarak en büyük beşinci üretici ve ihracatçı konumunda olduğu görülmektedir. ABD, yukarıda belirtilen ülkeler arasında en yüksek birim fiyata ve hem son 5 yılda hem de son 2 yılda en fazla ihracat artışına sahip olan ülke olmuştur. Sıralamada Türkiye'den sonra 4. sırada yer alsada bile ABD belirtilen sebeplerden dolayı Türkiye'nin en önemli 2. potansiyel rakibi konumdadır.

Son olarak Hollanda'nın ise 6.642 \$/ton birim fiyat üzerinden diğer ülkelere göre nispeten daha az olan 6,5 milyon dolar değerinde dış ticaret fazlasıyla ve dünya geneli %2,6 ihracat payıyla en büyük altıncı üretici ve ihracatçı konumunda olduğu görülmektedir.

4. İTHALAT ve İHRACATIN AYLIK (SEZON) DEĞİŞİMİ

Bu bölümde yukarıdaki bölümlerde incelenen pazarların ve rakiplerin ithalat ve ihracat miktarlarının aylık değişimleri dikkate alınarak inceleme yapılmaktadır.

4.1 İthalatçı Ülkelerin Pazarlarının Aylık Değişiminin Analizi

2022 yılında dolar bazında en fazla ithalat gerçekleştiren ülkelerin aylık ithalat verilerine Tablo 22’de yer verilmiştir.

Bahse konu veriler incelendiğinde pazarda yıl boyunca ithalat yapıldığı ama yaz aylarında yapılan ithalat değerinin azaldığı görülmektedir.

Ayrıca diğer ülkelere kıyasla İtalya’nın yılbaşında yılsonuna kıyasla daha fazla ithalat yapması ve Çin’in Şubat ayında ithalatını oldukça azaltıp Nisan ayında ise neredeyse sıfırlaması da not edilmesi gereken durumlardır.

Tablo 22: İthalatçı Ülkelerin Aylara Bağlı İthalat Değişimleri

Ülkeler	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
İtalya	41.502	41.315	42.210	24.885	26.923	25.882	27.227	19.736	25.843	23.398	30.325	18.374
Almanya	34.513	34.664	38.283	35.080	35.364	29.250	37.038	32.126	36.753	40.723	46.906	37.773
Fransa	13.588	12.782	12.331	9.959	11.692	11.473	7.422	9.492	7.982	9.816	11.984	11.110
Kanada	5.671	3.263	8.725	11.846	4.342	4.727	3.991	3.187	3.287	6.317	15.122	11.695
İsviçre	5.234	7.770	4.991	4.083	7.056	5.611	4.460	3.355	2.528	3.890	5.309	4.151
Hollanda	4.639	3.822	4.928	2.704	3.361	2.821	3.340	3.417	2.414	4.043	4.383	3.544
İspanya	3.180	2.354	3.024	2.538	4.256	3.421	2.394	2.530	1.519	3.407	3.302	3.487
Çin	2.431	113	2.560	1	1.097	3.597	3.192	9.422	973	1.561	5.044	4.378
Brezilya	1.931	4.442	5.673	3.312	5.717	4.788	4.561	3.674	1.621	950	6.020	10.788
ABD	1.856	2.909	1.878	1.257	2.826	1.098	1.873	1.387	1.479	866	653	503
Avusturya	1.588	1.278	1.761	1.158	1.554	1.506	891	1.391	2.019	2.543	2.940	1.064
Bir. Kr.	1.416	1.406	2.103	1.349	2.249	1.127	1.167	1.012	506	1.244	824	1.800
Belçika	1.371	1.898	1.744	1.850	1.315	2.563	1.062	2.015	1.515	2.298	2.171	3.032
İsrail	1.341	371	793	562	527	654	185	419	322	594	313	155
Avustralya	1.152	2.222	1.949	1.320	2.407	1.388	2.520	1.442	1.375	1.391	2.411	2.125
Japonya	1.048	954	998	719	494	882	378	636	945	348	318	755
İsveç	822	534	525	363	547	695	919	361	265	689	617	935
Çekya	817	1.151	526	333	746	546	334	374	1.114	1.601	1.408	1.640
Polonya	794	791	4.402	3.106	2.694	7.976	6.180	4.597	2.381	4.247	3.502	2.430

Kaynak: Trade Map

4.2 Rakip Ülkelerin İhracatının Aylık Değişiminin Analizi

2022 yılında dolar bazında en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelerin (rakiplerin) aylık ihracat verilerine Tablo 23'te yer verilmektedir.

Aylara göre yapılan ihracata bakıldığında aylık ithalat değişiminde olduğu gibi yaz aylarında ihracat değerinin azaldığı görülmektedir.

Ancak önemli miktarda ihracat potansiyeli olan Şili'nin dünya genelinde ihracat değerlerinin azaldığı yaz aylarında coğrafi konumu sebebiyle önemli miktarlarda ihracatını arttırdığı da dikkat çekmektedir.

Tablo 23: İhracatçı Rakip Ülkelerin Aylara Bağlı İhracat Değişimleri

Ülkeler	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Türkiye	116.276	98.798	83.229	61.692	47.438	42.946	33.590	39.265	64.393	108.034	149.661	123.983
Azerbaycan	15.881	12.708	10.876	8.477	4.350	3.296	1.969	3.497	9.601	9.645	13.360	12.664
İtalya	14.065	11.366	16.444	20.146	11.839	13.488	18.873	14.254	13.467	14.985	14.825	11.329
Gürcistan	6.737	5.022	5.901	8.061	6.570	4.991	2.826	2.453	9.406	8.936	9.589	9.301
Hollanda	4.511	4.301	4.278	3.240	4.331	4.476	3.809	3.378	2.885	3.755	4.541	3.075
Almanya	3.723	4.384	2.976	4.749	4.158	2.560	2.812	5.164	2.428	5.934	4.483	4.956
ABD	3.635	4.436	14.271	13.055	4.919	3.180	420	230	484	6.226	9.870	10.709
Şili	2.461	166	2.074	7.810	12.946	19.807	13.617	3.800	15.704	19.845	12.405	9.616
İspanya	756	508	672	786	358	702	432	529	473	690	699	671
Ermenistan	631	336	0	543	432	493	339	347	1.080	580	305	205
Çekya	604	817	694	554	535	665	455	479	444	586	1.006	709
Fransa	563	410	474	557	1.194	350	185	148	250	192	274	175
Belçika	238	102	237	224	151	122	87	194	136	76	110	239
Litvanya	167	231	298	337	15	282	191	340	179	271	194	216
Slovakya	149	41	115	41	35	57	71	82	547	272	250	90
Sırbistan	67	1	14	0	22	20	4	116	17	0	3	28
Avusturya	56	58	75	58	54	211	129	84	366	243	91	63
Bir. Kr.	51	34	13	17	113	168	72	183	5	227	15	248

Kaynak: Trade Map

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2022 yılında ilgili üründe ithalat değerini en fazla arttıran ilk dört ülke Kanada, Libya, Güney Afrika ve Belarus olmuştur. Önemli ihracatçılardan olan Türkiye ve Azerbaycan'ın ithalatlarının artması da dikkat çekmiştir. Ülke özelinde inceleme yapıldığında Azerbaycan'a ait verinin, Azerbaycan'ın yeniden ithalat yapması nedeniyle oluştuğu görülmüştür. Türkiye'nin ise artan talebe karşılamak amacıyla ithalat gerçekleştirdiği yorumu yapılabilir.

Hem ithalatını artıran hem de Türkiye'nin ihracatının arttığı ülkeler incelendiğinde Güney Afrika, Libya, Cezayir ve Bosna Hersek pazarları dikkat çekmektedir.

2022 yılında ithalatı küçülen ama Türkiye'nin ihracatını artırdığı pazarlar (Türkiye'nin fiyat, kalite, vergisel avantajlar vb. bir sebeple tercih edilerek büyüdüğü) incelendiğinde Almanya, Belçika, Suudi Arabistan, Gürcistan, Japonya, Macaristan ve Slovenya dikkat çekmektedir.

Almanya, İtalya, Fransa, Kanada ve Rusya; 2022 yılında ürün bazında gerçekleştirdiği ithalat değeri ihracat değerinden daha fazla olan (dış ticaret açığı veren) ilk beş ülke olarak dikkat çekmektedir.

Türkiye'nin 2022 yılında yapmış olduğu ihracat değerleri incelendiğinde, parasal olarak en fazla ihracat yapılan ilk beş ülkenin sırasıyla İtalya, Almanya, Fransa, İsviçre ve Polonya olduğu görülmüştür. Türkiye'nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği ülkelerin büyük çoğunluğunda 2021 yılına göre ihracatında düşüş yaşadığı görülmektedir. Bu kapsamda Türkiye'nin bu ürün için önümüzdeki yıllarda ihracat değerini büyük oranda arttırma potansiyelinin bulunduğu yorumu yapılabilir.

Rakip ve muadil ülkelerin incelemesi yapıldığında İtalya, Şili, Azerbaycan, Gürcistan, Amerika Birleşik Devletleri ve Almanya'nın Türkiye'den sonra en fazla ihracat gerçekleştiren ülkeler olduğu görülmektedir.

İhracat değeri küçülen muadil ve rakip ülkelerin analizi yapıldığında İtalya, Şili, Azerbaycan, Gürcistan ve Almanya gibi üretici ülkelerinin ihracatlarında gözle görülür bir oranda azalma yaşandığı görülmüştür. Türkiye'nin bu ülkelerin boşluğunu doldurabilme potansiyelinin bulunduğu söylenebilir. Ancak Türkiye'nin gerçekleştirdiği ihracat değerinin de bir önceki yıla göre 323,6 milyon dolar düştüğü ayrıca dikkat çekmiştir.

İhracat değerleri büyüyen potansiyel rakip ülkelere bakıldığında, Amerika Birleşik Devletleri'nin 2020 yılından itibaren düzenli olarak ihracatını arttırarak 2022 yılında 71,4 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu kapsamda ABD'nin ülkemize önemli bir rakip olma potansiyeli bulunmaktadır. İhracat değeri artan diğer dikkat çeken ülkeler ise Fransa ve Birleşik Krallık olmuştur.

İhracat değeri ithalat değerine göre fazla olan (dış ticaret fazlası veren) potansiyel rakip ülkelere bakıldığında Şili, Azerbaycan, Gürcistan, Amerika Birleşik Devletleri ve Hollanda'nın dikkat çektiği görülmüştür. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri ve Şili'nin 2022 yılındaki ortalama birim fiyatı Türkiye'nin oldukça üzerinde çıkmıştır.

Pazarın aylara bağlı değişiminin analizi yapıldığında ise yaz aylarında yapılan ithalat ve ihracatın diğer aylara göre daha az olduğu görülmektedir.

Tüm bu veriler ışığında Almanya, Libya ve Kanada öncelikli incelenmesi gereken pazarlar arasında görülmüştür.

Almanya

- + Fındık ithalatının % 64'ünü Türkiye'den sağlamaktadır.
- + Dünyadaki toplam fındık ithalatının % 26,3'ü Almanya tarafından yapılmaktadır.
- + Son 5 yılda % 4 büyümüş olan bir pazardır.
- Rakiplerimiz olan İtalya % 20,1, Şili % 5,6, Gürcistan % 4,8 ve Azerbaycan % 3,5 pazar payları ile bu pazarda yer almaktadır.
- Türkiye birim fiyatı Gürcistan haricinde rakiplerin gerisindedir.

Tarife rejimi	Uygulanan Tarife
En çok tercih edilen ülke (MFN) tarifeleri	% 3,20
Türkiye için tercihli tarife	% 3,00
Avrupa Birliği Oranı	% 0,00

Kaynak: Mac Map

Libya

- + Fındık ithalatının %96,5'ini Türkiye'den sağlanmaktadır.
- + Son 5 yılda %36 büyümüş olan bir pazardır.
- + Pazarda, Gürcistan dışında rakip bulunmamaktadır.
- + Pazarın büyüme eğilimi devam etmektedir.
- Gürcistan yaklaşık %28 fiyat kırımı yaparak son 5 yıldaki ithalat hacmini ton bazında %11 arttırmıştır.

Tarife rejimi	Uygulanan Tarife
Genel Tarife	% 0,00

Kaynak: Mac Map

Kanada

- + Fındık ithalatının %25'ini Türkiye'den sağlamaktadır. Bu pazar payı ile Türkiye, Kanada'da ikinci sırada yer almaktadır.
- + Dünya toplam fındık ithalatının %5'i Kanada tarafından yapılmaktadır.
- + Türkiye'nin 5.004 \$/ton birim fiyatla ABD'nin 7.156 \$/ton ve Şili'nin 6.993 \$/ton CIF birim fiyatına göre rekabet avantajı da bulunmaktadır.
- ABD %54,9 ve Şili %18,9 pay ile pazarda 1. ve 3. sırada yer alan rakip ülkelerdir.

Tarife rejimi	Uygulanan Tarife
Genel Tarife	% 0,00

Kaynak: Mac Map

6. EK BİLGİLER

6.1 Fuarlar

Anuga (Almanya, Köln) : Dünyanın en büyük gıda fuarı olan Anuga, her yıl Ekim ayında Köln'de düzenlenmektedir. Fuarı, fındık dahil olmak üzere gıda sektörünün tüm önemli oyuncularını katılmaktadır.

SIAL Paris (Fransa, Paris) : Avrupa'nın en büyük gıda ve içecek fuarı olan SIAL, her yıl Ekim ayında Paris'te düzenlenmektedir. Fuarı, fındık dahil olmak üzere gıda sektörünün tüm önemli oyuncularını katılmaktadır.

INC Nuts & Dried Fruits World Congress (İngiltere, Londra) : Dünyanın en büyük fındık ve kuruyemiş fuarı olan World Nut & Dried Fruit Congress & Trade Fair, her yıl Şubat ayında Londra'da düzenlenmektedir. Fuarı, fındık dahil olmak üzere fındık ve kuruyemiş sektörünün tüm önemli oyuncularını katılmaktadır.

Alimentaria (İspanya, Barselona) : Avrupa'nın en önemli gıda fuarı olan Alimentaria, her yıl Nisan ayında Barselona'da düzenlenmektedir. Fuarı, fındık dahil olmak üzere gıda sektörünün tüm önemli oyuncularını katılmaktadır.

Gulfood (Dubai, BAE) : Dünyanın en büyük gıda ve içecek fuarlarından biridir ve her yıl Dubai'de düzenlenir.

Bu fuarlara ek olarak, fındık talebinin yoğun olduğu diğer ülkelerde de önemli fuarlar düzenlenmektedir. Örneğin, Çin'de FHC Shanghai Global Food Trade Show, Japonya'da Foodex Japan ve Güney Kore'de Korea International Food & Beverage Fair gibi fuarlar fındık ihracatı için önemli fırsatlar sunmaktadır.

6.2 Faydalı Linkler

Ticaret Bakanlığı Destekleri (www.kolaydestek.gov.tr) : Ticaret Bakanlığı tarafından verilen 14 farklı desteğin kolay ve anlaşılır biçimde sunulmasını amaçlayan bir sitedir. İhracat yaparken müşteri bulmaktan yurt dışında reklam vermeye, fuarlara katılmaktan müşterilerin için uygun kredi bulmaya kadar destek kalemlerine erişimi özetlemektedir.

Fuar Arama Motoru (www.auma.de/en) : Dünya'da düzenlenen fuarların bilgilerine erişmeyi sağlayan bir web sitesidir.

6.3 Potansiyel Müşteri Bilgileri

ÇİKOLATA VE KAKAO ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİ FIRMA BİLGİLERİ

Almanya

Firma Adı	Adres	Şehir	Eyalet / Bölge	Posta Kodu	Ülke	Telefon No.	Web Sitesi	Satış (USD)	Çalışan
Aachener Printen- und Schokoladenfabrik Henry Lambertz GmbH & Co. KG	Borchersstr. 18	Aachen	Nordrhein - Westfalen	52072	Germany	49-24189050	http://www.lambertz.de	404.199.340	597
Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli GmbH	Süsterfeldstr. 130	Aachen	Nordrhein - Westfalen	52072	Germany	49-24188810	http://www.lindt.de	1.048.120.500	
Alfred Ritter GmbH & Co. KG	Alfred-Ritter-Str. 25	Waldenbuch	Baden-Württemberg	71111	Germany	49-7157970	http://www.ritter-sport.com	606.972.840	771
Ludwig Schokolade GmbH & Co. KG	Senefeldestr. 44	Bergisch Gladbach	Nordrhein - Westfalen	51469	Germany	49-2202105500	http://www.ludwig-schokolade.de	332.209.660	
STOLLWERCK GMBH	Am Stammglis 9	Norderstedt	Schleswig-Holstein	22844	Germany	49-40526020	http://www.stollwerck.com	333.288.510	
frischli Milchwerke GmbH	Bahndamm 4	Rehburg-Loccum	Niedersachsen	31547	Germany	49-50373010	http://www.frischli.de	712.061.220	500
Viba sweets GmbH	Die Aue 7	Floh-Seligenthal	Thüringen	98593	Germany	49-368369210	http://www.viba-sweets.de	48.954.350	305
Gustav Berning GmbH & Co. KG	Alte Heerstr. 1	Georgsmarienhütte	Niedersachsen	49124	Germany	49-540186400	http://www.prinsenberning.com	89.608.269	
Ludwig Weinrich GmbH & Co. KG	Diebrocker Str. 17	Herford	Nordrhein - Westfalen	32051	Germany	49-52219100	http://www.weinrich-schokolade.de	163.546.750	
Rübezahl Schokoladen GmbH	Dieselstr. 9	Dettingen unter Teck	Baden-Württemberg	73265	Germany	49-702180880	http://www.rk-schoko.de	182.434.390	270
JR Die Schokoladenfabrik GmbH	Wilhelm-Rausch-Str. 4	Peine	Niedersachsen	31228	Germany	49-517199010	http://www.schokoladenfabrik.de	83.903.252	258
Barry Callebaut Cocoa Germany GmbH	Einsiedeldieich 7-9	Hamburg	Hamburg	20539	Germany	49-40788710	http://www.barry-callebaut.com	37.442.387	196
Confiserie Burg Lauenstein GmbH	Lauensteiner Str. 41	Ludwigsstadt	Bayern	96337	Germany	49-92639450	http://www.lauensteiner.de	31.928.583	
Fuchs & Hoffmann Kakaoprodukte GmbH	In der Kolling 10	Bexbach	Saarland	66450	Germany	49-68269290	http://www.fuchs-hoffmann.de	307.190.160	

Heinerle - Berggold Schokoladen GmbH	Raniser Str. 11	Pößneck	Thüringen	073 81	Germ any	49- 3647530	http://www.heinerle- berggold.de	15.018.25 9	125
Euomar Commodities GmbH	Euomar 1	Fehrbellin	Brandenb urg	168 33	Germ any	49- 3393260 1907	http://www.euomar.d e	817.052.1 20	121
WAWI Euro GmbH	Landgrafe nstr. 29	Pirmasens	Rheinland -Pfalz	669 53	Germ any	49- 6331274 60	http://www.wawi- group.de	79.525.30 7	119
Confiserie Storath AG	St.- Martin- Str. 18a	Scheßlitz	Bayern	961 10	Germ any	49- 9542773 961	http://www.confiserie- storath.de	17.455.61 4	
Confiserie Heilemann GmbH	Alpenstr. 1	Woringen	Bayern	877 89	Germ any	49- 8331957 50	http://www.heilemann. de	17.765.18 2	112
Rausch GmbH	Wolframs tr. 95-96	Berlin	Berlin	121 05	Germ any		http://www.rausch.de	15.512.94 6	
SUCREST GmbH	Neckarstr. 9	Hochheim am Main	Hessen	652 39	Germ any	49- 6146820 0	http://www.sucrest.co m	25.301.21 0	107
Ulmer Schokoladen GmbH & Co. Kommanditgese llschaft	Kreuzstr. 55	Wilhelmshav en	Niedersac hsen	263 82	Germ any	49- 4421200 20	http://www.ulmer- schokolade.de	30.726.52 1	102
Peters GmbH	Hansastr. 11	Lippstadt	Nordrhein - Westfalen	595 57	Germ any	49- 2941290 460	http://www.peters- pralinen.de	27.807.86 5	
Barry Callebaut Manufacturing Norderstedt GmbH & Co. KG	Am Stammgle is 9	Norderstedt	Schleswig- Holstein	228 44	Germ any	49- 4078871 0	http://www.barry- callebaut.com	54.151.37 5	45

Libya

Firma Adı	Firma Adresi	Telefon	Web Sitesi	Ciro (USD)	Çalışan Sayısı
WORLD OF ZAIN COMPANY LTD.	Al-Shatt Road, Island Tripoli/Libya	218-913367939	http://www.wozain.com.ly	15.832.691	98

Kanada

Firma Adı	Adres	Şehir	Eyalet / Bölge	Post a Kod u	Ülke	Telefon Numara sı	Web Sitesi	Satış (USD)	Çalışa n Sayısı
Barry Callebaut Canada Inc.	2950 rue Nelson	Saint- Hyacinthe	Quebec	J2S 1Y7	Canad a	1-450- 774- 9131	http://www.barry-callebaut.com	244.248.81 0	1
Purdy, R.C. Chocolates Ltd	8330 Chester St	Vancouver	British Columb ia	V5X 3Y7	Canad a	1-888- 478- 7397	http://www.purdys.com	219.812.03 0	150
Chocolat Lamontagne Inc.	4045 rue de la Garlock	Sherbrooke	Quebec	J1L 1W9	Canad a	1-819- 564- 1014	http://www.worldsfinest.ca	69.295.830	200

Nutriart s.e.c.	550 av Godin	Québec	Quebec	G1 M 2K2	Canada	1-418-687-5320	http://www.nutriart.ca	34.647.915	100
Vigneault Chocolatier Ltée	140 rue de Rotterdam	Saint-Augustin-de-Desmaures	Quebec	G3A 1T3	Canada	1-418-780-4250	http://www.theobromachocolat.com	18.363.394	
Blommer Chocolate Company of Canada Inc	103 Second Ave	Campbellford	Ontario	K0L 1L0	Canada	1-705-653-5821	http://www.worldsfinest.ca	17.323.957	50
Chewters Chocolates (1992) Inc	1648 Derwent Way	Delta	British Columbia	V3M 6R9	Canada	1-888-515-7117	http://www.chewters.com	11.268.414	50
Chocolats Favoris Production Inc	4355 rue Jean-Marchand bureau 101	Québec	Quebec	G2C 0N2	Canada	1-418-915-9311	http://www.chocolatsfavoris.com	13.859.165	40
Ganache Brands Inc	21 Colville Rd	North York	Ontario	M6 M 2Y2	Canada	1-416-675-6363	http://saxon-chocolates.myshopify.com	9.014.732,40	40
9055-3876 Québec Inc	1806 boul du Saguenay O	Chicoutimi	Quebec	G7J 1A8	Canada	1-418-549-1203	http://www.chocolatlulu.com	6.761.048,80	30
Brockmann Chocolate Inc	7863 Progress Way	Delta	British Columbia	V4G 1A3	Canada	1-604-946-4111	http://www.brockmannchocolate.com	10.394.374	30
Les Chocolats Vadeboncoeur Inc.	9400 boul Ray-Lawson	Anjou	Quebec	H1J 1K9	Canada	1-514-493-8504	http://www.freddocanada.com	5.859.575,30	26
Peace By Chocolate Inc	746 Cloverville Rd	Antigonish	Nova Scotia	B2G 2K9	Canada	1-902-867-0201	http://www.peacebychocolate.ca	5.859.575,30	26
Kingsway Chocolate Company Limited	1335 Fewster Dr	Mississauga	Ontario	L4W 1A2	Canada	1-905-625-8401	http://www.kfood.com	5.634.207,20	25
JHS Chocolate Works Inc	85 Schooner St Suite 102	Coquitlam	British Columbia	V3K 7A8	Canada		http://www.greenchocolate.ca	9.021.307,90	25
Galerie Au Chocolat Inc	6665 ch De La Cote-De-Liesse	Saint-Laurent	Quebec	H4T 1Z5	Canada	1-514-331-8460	http://www.galerieauchocolat.ca	14.434.093	1

ŞEKERLEME TOPTANCILARI FİRMA BİLGİLERİ

Almanya

Firma Adı	Adres	Şehir	Eyalet / Bölge	Posta Kodu	Ülke	Telefon Numarası	Web Sitesi	Satış (USD)	Çalışan Sayısı
Josef Manner & Comp.Aktiengesellschaft Zweigniederlassung Deutschland	Maarweg 165	Köln	Nordrhein- Westfalen	5082 5	Germa ny	49- 223427778 0	http://josef.manner.com	283.194.3 70	771
CFP Brands Süßwarenhandels GmbH & Co. KG	Kaistraße 5	Düsseldorf	Nordrhein- Westfalen	4022 1	Germa ny	49- 211311113 00	http://www.cfp-brands.de	169.057.8 00	123
Fresh Nuts GmbH	Pinkertweg 10	Hamburg	Hamburg	2211 3	Germa ny	49- 402577684 70	http://www.meray.eu	24.958.05 9	
Ciloglu Handels GmbH	Dieselstr. 5	Gärtringen	Baden- Württemberg	7111 6	Germa ny	49- 703425233 0	http://www.ciloglu.de	52.161.71 3	90
TOBACCO CANDY WORLD GmbH	Lange Str. 289-291	Hamm	Nordrhein- Westfalen	5906 7	Germa ny	49- 238195070 0	http://www.tobacco- candyworld.de	49.690.58 2	
Fürsten-Reform, Dr. med. Hans Plümer, Nachfolger G.m.b.H. & Co. KG.	Am Salgenholz 2	Braunschweig	Niedersachs en	3811 0	Germa ny	49- 530792000	http://www.bihophar.de	43.458.34 7	75
HPM Hanseatische Premium Marken Vertriebsgesellschaft mbH	Zeißstr. 1-7	Lübeck	Schleswig- Holstein	2356 0	Germa ny	49- 45153010	http://www.niederegger.d e	31.869.45 5	60
McCain GmbH	Düsseldorfer Str. 13	Eschborn	Hessen	6576 0	Germa ny	49- 619690020	http://www.mccain.de	93.681.16 8	
TRI D'AIX GmbH	Poststr. 43	Alsdorf	Nordrhein- Westfalen	5247 7	Germa ny	49- 240459970	http://www.tri-d-aix.com	26.839.14 8	
Aktuell Vertriebs GmbH	Langer Brauck 19b	Iserlohn	Nordrhein- Westfalen	5864 0	Germa ny	49- 237197820	http://www.aktuell- web.de	5.734.876, 60	42
Choco Gourmet GmbH	Südliche Alleenstr. 4	Asperg	Baden- Württemberg	7167 9	Germa ny	49- 714148891 72	http://www.choco- gourmet.com	12.844.04 4	23
Alex Sweets GmbH	Avantisallee 110	Aachen	Nordrhein- Westfalen	5207 2	Germa ny	49- 240495504 0	http://www.alex- sweets.com	6.543.196, 70	
International Sweet Trading GmbH & Co. KG	Riesdorfer Weg 2	Köthen (Anhalt)	Sachsen- Anhalt	0636 6	Germa ny	49- 349670073 0	http://www.sweettrading. de	11.168.73 4	21
Jakob Distler GmbH	Holzschuher str. 46	Nürnberg	Bayern	9043 9	Germa ny	49- 911268282	http://www.jakob- distler.de	11.825.40 1	
Fun of Europe Handels GmbH	Schleifweg 12	Heroldsberg	Bayern	9056 2	Germa ny	49- 911569299 0	http://www.fun-of- europe.com	10.430.00 3	18
Cloetta Deutschland GmbH	Neutorplatz 3	Bocholt	Nordrhein- Westfalen	4639 5	Germa ny	49- 287127241 0	http://www.redband.de	7.818.113, 30	14
MemorySweets GmbH	Groß- Berliner Damm 98C- D	Berlin	Berlin	1248 7	Germa ny	49- 302325676 10	http://www.memorysweet s.com	6.183.073	12
SAVITOR GmbH	Veritaskai 3	Hamburg	Hamburg	2107 9	Germa ny	49- 407511380	http://www.kuhbonbon.de	5.451.731, 20	11

Suntjens Süßwaren Import + Export GmbH	Katersfeld 2	Brüggen	Nordrhein-Westfalen	41379	Germany	49-2157874730	http://www.suntjens.de	6.142.803,20	10
WHG Weißenfeler Handels-GmbH	Alfred-Junge-Str. 28	Weißenfels	Sachsen-Anhalt	06667	Germany	49-344334153	http://www.whgmbh.de	7.966.291	
Black Sea Trade GmbH	Gottlieb-Dunkel-Str. 20/21	Berlin	Berlin	12099	Germany	49-3070170300	http://www.bullenbier.de	109.570.270	7
A. Brechtenbreiter e.K.	Spitalweg 47	Weißenhorn	Bayern	89264	Germany	49-17610208274	http://www.brechtenbreiter.de	6.204.103,90	5
P & E GmbH	Debyestr. 169	Aachen	Nordrhein-Westfalen	52078	Germany	49-2419972780	http://www.pascal-ernest.com	5.188.660,10	2
Jung Verwaltungsgesellschaft mbH	Maybachstr. 19	Ludwigsburg	Baden-Württemberg	71634	Germany	49-714164350	http://www.jung-europe.de	6.822.676,20	
FantasTick Greetings GmbH	Andersleben Str. 40	Oschersleben (Bode)	Sachsen-Anhalt	39387	Germany	49-3949938120	http://www.fantastick.de	6.822.676,20	

Libya

Firma Adı	Firma Adresi	Telefon	Web Sitesi	Ciro (USD)	Çalışan Sayısı
EL RAYHAN FOOD INDUSTRIES CO.	Airport Road Benghazi/Libya	218-613350213	http://www.elrayhan.ly	2.639.823,90	15

Kanada

Firma Adı	Adres	Şehir	Eyalet / Bölge	Posta Kodu	Ülke	Telefon Numarası	Web Sitesi	Satış (USD)	Çalışan Sayısı
Johnvince Foods	555 Steeprock Dr	North York	Ontario	M3J 2Z6	Canada	1-416-663-6146	http://www.johnvince.com	395.093.660	400
Trophy Foods Inc	71 Admiral Blvd	Mississauga	Ontario	L5T 2T1	Canada	1-905-670-8050	http://www.trophyfoods.com	344.809.020	250
Tootsie Roll of Canada ULC	345 Courtland Ave	Concord	Ontario	L4K 5A6	Canada	1-905-660-8989	http://www.tootsie.com	215.505.630	2
Aryzta Canada Co	115 Sinclair Blvd Suite 1	Brantford	Ontario	N3S 7X6	Canada	1-519-720-2000	http://www.aryzta.com	247.831.480	300
Laura Secord s.e.c.	550 av Godin	Québec	Quebec	G1M 2K2	Canada	1-800-268-6353	http://www.laurasecord.ca	179.588.030	
Morris National Inc	2235 rue Lapierre	Lasalle	Quebec	H8N 1B7	Canada	1-514-368-1000	http://www.morrisnational.com	179.588.030	25
Confiseries Régál Inc	1625 boul Dagenais O	Laval	Quebec	H7L 5A3	Canada	1-450-628-6700	http://www.regalcandy.com	178.869.670	95
Scott-Bathgate Ltd.	149 Pioneer Ave	Winnipeg	Manitoba	R3C 0H2	Canada	1-204-943-8525	http://www.scottbathgate.com	125.711.620	10
Complete Distribution Services Ltd	3850 5Th Ave E	Prince Albert	Saskatchewan	S6W 0A1	Canada	1-306-763-7061	http://www.compdist.ca	79.737.091	60

Confiserie Mondoux Inc	1610 Place De Lierre	Laval	Quebec	H7G 4X7	Canada	1-450-066-1311	http://www.mondoux.ca	83.748.451	100
Sunsweet Fundraising Inc	30 Rayette Rd	Concord	Ontario	L4K 2G3	Canada	1-905-669-6600	http://www.sunsweetfundraising.com	87.222.626	100
1000152386 Ontario Inc	4250 Dufferin St Unit B	Toronto	Ontario	M3H 5W4	Canada	1-905-881-6887	http://www.johnvince.com	83.767.822	50
Courtney Wholesale Confectionery Limited	600 Third St	London	Ontario	N5V 2C2	Canada	1-519-451-7440	http://www.himado.com	83.733.727	89
Bassé Frères Alimentation Orientale (2013) Inc	4555 Desste Nord Laval (A-440) O	Laval	Quebec	H7P 4W6	Canada	1-450-781-1255	http://www.bassenuts.com	79.561.028	95
David Roberts Food Corporation	2351 Upper Middle Rd E	Oakville	Ontario	L6H 6P7	Canada	1-905-502-7700	http://www.davidrobertsfood.com	72.861.153	87
Tootsi Impex Inc.	8800 boul Henri-Bourassa O	Saint-Laurent	Quebec	H4S 1P4	Canada	1-514-381-9790	http://www.tootsi.com	58.623.913	50
1161396 Ontario Inc	2965 Bristol Cir Bldg C	Oakville	Ontario	L6H 6P9	Canada	1-905-829-2229	http://www.eggsquisites.com	58.623.913	70
Wadden, F.J. & Sons Limited	51 Glencoe Dr	Mount Pearl	Newfoundland and Labrador	A1N 4S6	Canada	1-709-364-1444	http://www.fjwadden.ca	50.249.069	60
Itwal Limited	440 Railside Dr	Brampton	Ontario	L7A 1L1	Canada	1-905-840-9400	http://www.itwal.com	50.249.069	60
Vending Products of Canada Limited	108 Woodbine Downs Blvd Unit 1	Etobicoke	Ontario	M9W 5S6	Canada	1-416-213-8363	http://www.vendproductscan.com	41.874.226	12
Husky Food Importers & Distributors Limited	155 Rainbow Creek Dr	Woodbridge	Ontario	L4H 0A4	Canada	1-905-850-8288	http://www.huskyfoods.com	41.874.226	1
The Pur Company Inc.	23 Kodiak Cres	North York	Ontario	M3J 3E5	Canada	1-416-941-7557	http://www.thepurcompany.com	29.311.956	35
Huer Foods Inc	27478 55 Ave	Langley	British Columbia	V4W 3Y1	Canada	1-604-626-4888	http://www.huerfoods.com	25.124.535	25
Erabliere Turkey Hill Limitee	1037 boul Industriel	Granby	Quebec	J2J 2B8	Canada	1-450-539-4822	http://www.turkeyhill.ca	23.449.564	28
Poppa Corn Corp	5135 Creekbank Rd Unit A	Mississauga	Ontario	L4W 1R3	Canada	1-905-212-9855	http://www.poppacorn.ca	22.612.080	
9252-9064 Québec Inc	2090 rue Bombardier	Sainte-Julie	Quebec	J3E 2J9	Canada	1-450-649-1331	http://www.authentikfudge.com	20.937.113	25
Ludik Designer Confiseur Inc	660 rte 112	Saint-Césaire	Quebec	J0L 1T0	Canada	1-450-046-0514	http://www.ludikcandy.com	20.937.113	25
620126 Alberta Ltd	6803 72 Ave Nw	Edmonton	Alberta	T6B 3A5	Canada	1-780-465-3499	http://www.crownstarfoods.com	21.805.656	17
Premier Brands Canada Ltd	680 Granite Crt	Pickering	Ontario	L1W 4A3	Canada	1-416-750-8807	http://www.premierbrands.ca	20.937.113	1

Leese Enterprises International Inc	1210 Eglinton Ave W	Toronto	Ontario	M6C 2E3	Canada	1-416-781-8404	http://www.leese.ca	21.805.656	25
K L Foods Inc	235 Hood Rd Unit 3	Markham	Ontario	L3R 4N3	Canada	1-905-479-9048	http://www.velbars.com	20.937.113	25
Tosuta International Sales Ltd	9325 200 St Unit 200	Langley	British Columbia	V1M 3A7	Canada	1-604-881-4543	http://www.tosuta.com	16.749.689	1

ŞEKER, KURUYEMİŞ VE ŞEKERLEME PERAKENDE SATIŞ MAĞAZALARI FİRMA BİLGİLERİ**Almanya**

Firma Adı	Adres	Şehir	Eyalet / Bölge	Posta Kodu	Ülke	Telefon Numarası	Web Sitesi	Satış (USD)	Çalışan
Hussel GmbH	Dr.-Hermann-Lindrath-Str. 28	Wahlstedt	Schleswig-Holstein	23812	Germany	49-45549060	http://www.hussel.de	66.939.255	
FRONERİ Schöller Produktions GmbH	Nordwestring 201	Nürnberg	Bayern	90419	Germany	49-9119380	http://www.froneri-schoeller.de	84.228.722	
Burkhard Siemer	Straße der Jugend 1	Schauen	Sachsen-Anhalt	38835	Germany	49-3942174101	http://www.backhaus-siemer.de	14.178.804	
Böckeler Confiterie- und Kaffeehausbetriebe GmbH	Hauptstr. 48	Bühl	Baden-Württemberg	77815	Germany	49-72239909880	http://www.boeckeler.org	14.815.666	
Karl-Dietmar Plentz	Dorfstr. 43	Oberkrämer	Brandenburg	16727	Germany	49-3305570948	http://www.plentz.de	7.560.543,10	
Christian Frochte-Peters e.K.	Hansastr. 11	Lippstadt	Nordrhein-Westfalen	59557	Germany	49-2941290490	http://www.peters-pralinen.de	1.791.123,30	
Cum Natura GmbH	Am Froschbächle 17	Bühl	Baden-Württemberg	77815	Germany	49-72239511559	http://www.imkergut.de	2.350.849,20	18
Guido Eggers	Sunderstr. 11-13	Mettingen	Nordrhein-Westfalen	49497	Germany	49-54521328	http://www.kuchenlaedchen.de	1.197.813,70	13
Süddeutsche ImkerGenossenschaft eG	Zillenhardtstr. 7	Göppingen	Baden-Württemberg	73037	Germany	49-71619874810	http://www.sueddeutsche-imkergenossenschaft.de	1.007.506,70	
Josef Schmitz	Breite Str. 87	Köln	Nordrhein-Westfalen	50667	Germany	49-2212576384	http://www.printenhouse.com	1.209.008,20	11
Balsu Europe GmbH	Dingolfinger Str. 15	München	Bayern	81673	Germany	49-8930005052	http://www.balsugida.com	1.018.701,30	3
Honig Mehler Holding S.à.r.l. & Co. KG	Unterm Wolfsberg 9	Trier	Rheinland-Pfalz	54295	Germany	49-65146045377	http://www.honigmehler.de	1.682.468,80	

Claudia Richter	Hauptstr. 122	Köln	Nordrhein- Westfalen	5099 6	German y	49- 221340277 47	http://www.xn--pralinen- schokoladen-klm-6oc.de	1.310.748, 30	
Cafe Franck GmbH & Co. KG	Rudolfplatz 12	Köln	Nordrhein- Westfalen	5067 4	German y		http://www.cafe-franck.de	9.032.443	

Kanada

Firma Adı	Adres	Şehir	Eyalet / Bölge	Posta Kodu	Ülke	Telefon Numarası	Web Sitesi	Satış (USD)	Çalışan Sayısı
Immaculate Confection Ltd	5284 Still Creek Ave	Burnaby	British Columbia	V5C 4E4	Canada	1-604- 293-1600	http://www.rockychoc.com	58.829.391	25
Kernels Popcorn Limited	40 Eglinton Ave E Suite 250	Toronto	Ontario	M4P 3A2	Canada	1-416- 487-4194	http://www.kernelspopcorn.com	20.590.286	10
1199893 Ontario Limited	10615 Bramlea Rd	Brampton	Ontario	L6R 3P4	Canada	1-905- 494-1400	http://www.samosasweetfactory.com	12.365.003	45
Nutty Chocolatier Co Ltd, The	182 Queen St	Port Perry	Ontario	L9L 1B8	Canada	1-905- 985-2210	http://www.thenuttychocolatier.com	10.716.336	23
Thomas & Callin Fine Foods Ltd	1279 Main St	Okanagan Falls	British Columbia	V0H 1R4	Canada	1-250- 497-8862	http://www.tickleberrys.com	9.617.223,70	35
Walker Chocolate Company Ltd, The	4391 Harvester Rd Unit 6	Burlington	Ontario	L7L 4X1	Canada	1-905- 333-4463	http://www.walkerschocolates.ca	9.617.223,70	14
575245 Ontario Ltd	25 The West Mall Unit 64LA	Etobicoke	Ontario	M9C 1B8	Canada	1-416- 626-4728	http://www.kernelspopcorn.com	9.157.651,90	32
Butter Baked Goods Ltd	4907 Mackenzie St	Vancouver	British Columbia	V6N 1G8	Canada	1-604- 221-4333	http://www.butterbakedgoods.com	8.243.335,70	28
Banagli Sweet House Inc	2501 Finch Ave W	North York	Ontario	M9M 2G1	Canada	1-416- 740-9566	http://www.bengalisweet.ca	8.299.120,90	1
Picard Peanuts Ltd	1867 Regional Road 10	Windham Centre	Ontario	N0E 2A0	Canada	1-519- 426-6700	http://www.picardpeanuts.com	6.319.890,50	14
Guru Sweets & Restaurant Inc	15 Fandor Way Unit 12 & 18	Brampton	Ontario	L7A 2G9	Canada	1-647- 656-3611	http://www.gurusweets.ca	6.009.708,40	21
Secord, J. H. Enterprises Limited	22 Riviera Dr	Markham	Ontario	L3R 5M1	Canada	1-905- 474-9882	http://www.secord1956.com	6.474.125,40	20
Thompson, Rheo Candies Ltd	55 Albert St	Stratford	Ontario	N5A 3K2	Canada	1-519- 271-6910	http://www.rheothompson.com	5.495.556,40	20
Pixies Candy Parlour Inc	11135 14 St Ne Suite 207	Calgary	Alberta	T3K 0Z7	Canada	1-403- 567-0109	http://www.pixiescandy.com	5.394.156,50	16
The Nut Man Company Inc.	4112 8 St Se	Calgary	Alberta	T2G 3A7	Canada	1-403- 287-1983	http://www.nutman.ca	11.471.731	1